

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Torsdag den 23. April 1998 kl. 17.30

Fraværende

Meddelelser

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): God aften. Mødet er åbnet.

Jeg skal indledningsvis byde velkommen til Preben Poulsen, der med forsamlingens godkendelse i mødet den 2. april 1998 er indtrådt som stedfortræder for Rikke Fog-Møller. Velkommen til Preben Poulsen.

(Forsamlingen rejste sig)

Jeg skal endvidere meddele, at de publikationer – ikke sager, der vedrører dagsordenen – der hidtil har ligget i nichen bag forsamlingens medlemmer, fremover vil blive anbragt og er allerede fra i aften anbragt på et bord ude i Rygeværelset, så der kan frigøres lidt mere gangareal bagved. Jeg har fået et par henvendelser fra medlemmer af forsamlingen om, at det kan være lidt generende, at man ikke kan komme til her bagved. Så derfor er ikke dagsordensmaterialet, men publikationerne anbragt på et bord ude i Rygeværelset.

Der er en dagsorden med 34 punkter samt en tillægsdagsorden. Jeg skal foreslå, at sagen på tillægsdagsordenen (241/98) behandles efter punkt 33 på dagsordenen. Jeg skal høre, om der er bemærkninger hertil? (*Ophold*). Det er der ikke. Så er det tiltrådt.

Jeg skal høre, om der i øvrigt er bemærkninger til dagsordenen? (*Ophold*). Det er heller ikke tilfældet. Så er dagsordenen godkendt, og vi kan gå i gang med aftenens møde.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

1) 237/98

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**) Jeg skal hermed på ny byde Henrik Morgen velkommen til arbejdet i Borgerrepræsentationen. Jeg ved, at Henrik Morgen er her og vil indtage sin plads lige om lidt, og jeg går ud fra, at »naboerne« vil orientere ham om, at vi har hilst på behørig vis. Værsgo at sidde ned. Velkommen til Henrik Morgen.

(Forsamlingen rejste sig)

2) 201/98

Preben Bille-Brahe (V): Forestil jer, hvad I sikkert tit har set i tv, hvordan store bulldozere kører rundt i bjerge af affald, som vi ser det på AV Miljøteknik nede ved Hvidovre. Det er det billede, som vil møde alle, der kører ad motorvejen syd for København ind over Amager for at komme ind til byen, når Kalvebod Miljøcenter bliver et deponi om ikke så mange år. Det varer 5-6 år, før man tager hul på det, og så er det tanken, at det skal være et deponi mange år frem.

Det synes vi ikke er den helt rigtige byport. Det kan godt være, at København skal være miljøhovedstad, men vi synes ikke, det er den helt rigtige måde at byde gæster til vor by velkommen på. Og det er baggrunden for, at vi har stillet dette forslag om, at man på en eller anden måde skjuler det scenarie.

Vi havde lejlighed til at strejfe spørgsmålet ganske let på det sidste møde i Miljø- og Forsyningsudvalget, og der blev det aftalt, at vi skulle komme ud til Kalvebod Miljøcenter og kigge på de bevoksningsplaner, der allerede ligger for stedet, og så se på, hvordan man kunne forbedre det. Især den sydlige del bliver et stort problem, fordi det ligger meget tæt op ad motorvejen, som jo ligger højt.

Derfor vil vi gerne *trække forslaget* og så vende tilbage på et senere tidspunkt med

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

valgmuligheder. Det er den ene side af dilemmaet.

Den anden side af dilemmaet er, at andre børn har behov for et ubrudt forløb fra 1. til 9. klasse. Det er udmærket for dem, at de i den såkaldt vanskelige alder fortsætter på deres skole, hvor nogle af lærerne har et godt kendskab til dem, skolen har et godt kendskab til dem. Det er meget godt at have tillid til nogle andre voksne end sine forældre på det her trin, hvis der opstår problemer. Der er også nogle af de større børn, der helt klart har glæde af at have samvær med de mindre børn og omvendt. Så vi står i et dilemma i det her valg.

Det er min opfattelse, at hvis man kunne finde et skoledistrikt, som syntes, at overbygningsskoleforsøget ville være spændende, og som bakkede op om det, så ville det være en god ide at afprøve det. Og man kan sige, at Skoleudvalget og Borgerrepræsentationen i november præcis var enige om det her.

Kunne man finde et distrikt, som ad frivillighedens vej ville gå ind i et forsøg, jamen så skulle vi fremme det forsøg og afprøve det. Og den socialdemokratiske ordfører Marianne Holst sagde ved forhandlingerne dengang, at ønsket om et forsøg var der uden at påtvinge nogen noget.

Med den beslutning – og den var enstemmig – i Borgerrepræsentationen tog forvaltningen nogle møder med skolerne, hvor de skulle prøve at argumentere for det her forsøg.

Den runde kørte ude i skoledistrikterne, og da der har været tvivl om, hvordan forvaltningen har grebet det her an, så tillader jeg mig at citere lidt fra Den Classenske Legatskoles svar i denne høringsproces. De indleder deres svarskrivelse med:

»På baggrund af mødet på Peder Lykke Skolen den 14. januar 1998, hvor repræsentanter for forvaltningen helhjertet, veloplagt og velforberejdet gjorde rede for ideen i og tankerne bag forsøget med overbygningsskoler, skal jeg tillade mig at fremsætte nogle synspunkter.«

Det er deres opfattelse. Den går igen i andre af skolernes meldinger.

Fra Den Classenske Legatskole og fra langt, langt de fleste andre skoler er tilbagemeldingen negativ. Man ønsker ikke det her forsøg. Der er 1-2 skoler, som ønsker at

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

være med i et sådant forsøg. Og det vil sige, at forvaltningen jo så må vende tilbage med den melding, der hedder, at der ikke er basis for at lave det her forsøg på de præmisser, som Borgerrepræsentationen har vedtaget. Svaret er altså et nej.

Det, Enhedslisten stiller forslag om, er så at prøve at lande denne sag med en 10. klasseskole. Det er der opbakning til i forskellige skoledistrikter. Lad os dog få nogle erfaringer med en 10. klasseskole, med at skabe et bestemt ungdomsmiljø. Lad os på baggrund af erfaringerne med sådan en skole på et konkret grundlag udvikle en vision for en overbygningsskole og efter f.eks. en 3 års forsøgsperiode med 10. klasseskolen vende tilbage med et nyt forslag. Det ville være en fornuftig løsning på det her.

Det ønsker et flertal tilsyneladende ikke. Det, de gerne vil have, er, at man går tilbage til nogle af distrikterne og forhandler en overbygningsskole igennem.

Spørgsmålet er: Når man går tilbage og forhandler, hvad skal man så tilbyde det pågældende distrikt? Er det tilstrækkeligt at komme med en endnu mere udbygget vision og bøje det spændende pædagogiske i neon for skolerne og så tro, at de hopper på det, de ikke ønskede tidligere? Jeg tror det ikke. Og derfor tror jeg, at det let får en farceagtig karakter, hvis det er det, man vender tilbage til.

Det smager for meget af 18. maj, af det der med, at flertallet ikke kunne komme igennem med noget i første omgang, og så spørger det på ny. Og jeg er bange for, at det ikke er så snært som med EU-afstemningen sidste gang, men her er det mere massivt, så jeg er bange for, at resultatet bliver det samme.

Derfor synes jeg, at partierne i aften i fuld offentlighed skal komme med nogle markeringer om, hvad det er de går ud og tilbyder i forbindelse med en overbygningsskole. Ønsker de, at det hviler på et frivillighedens princip, så man stadig væk kan sige nej tak, fordi man ikke ønsker det her – Tine Peters sidder og ryster på hovedet; jeg kunne ikke høre andre, der gjorde det – eller ønsker de i stil med sidste gang at sige, at det her er frivilligt? Det synes jeg ville være rart for skolerne at få at vide.

Jeg synes også, det er vigtigt, når ressourcerne har været inde som problem, at man siger: Jamen er det, vi skal tilbyde det pågældende distrikt, at fastfryse ressourcerne for 8. til 10. klasse i en forsøgsperiode? Så og så mange timer pr. elev, det kan man jo

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

regne ud, er tildelt 8.-10. klasse i det her distrikt på nuværende tidspunkt. De får den samme timemængde pr. elev i forsøgsperioden. Så har man på den måde trukket tænderne ud i spørgsmålet om det med, om det skal bruges til at beskære ressourcer. Det var da et tilbud ...

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): O.k. Så tror jeg, vi er langt inde i udvalgsbehandlingen igen, Per Bregengaard.

Borgmester **Per Bregengaard**: Lige for at slutte det af en sidste ting, hr. overborgmester ...

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Men vi er rent faktisk langt over taletiden.

Borgmester **Per Bregengaard**: Træk det fra i 2. runde, så lover jeg ...

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Hvis det er en enkelt ting, Per Bregengaard, så vil jeg bede om, at man afslutter hurtigt.

Borgmester **Per Bregengaard**: Den sidste ting, som jeg synes, man skal tage stilling til, er, at en sådan overbygningsskole jo kræver et udvidet faglokaleprogram, som Venstre f.eks. har skildret glimrende i sidste nummer af KK-Bladet.

Det er klart, at det er dyrere, end hvis man skulle bygge en almindelig 10-sporet folkeskole. Er man villig til at yde det her millionbeløb og dermed få nogle faglokaler på fødeskolerne, på underskolerne, som ikke er så godt udnyttet? Er man villig til at proppe nogle ressourcer i det her? Og skal de her ressourcer tages fra handleplanerne, altså fra de andre skoler, eller er det noget, man vil trække ind udefra? Det kunne jeg også godt tænke mig at få et svar på ...

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Så er Per Bregengaard færdig for denne gang. Jeg beder om, at medarbejderen fra »Københavns Kommuneskole« ikke skriver »10-sporet«, som borgmesteren kom til at sige.

Charlotte Wieth-Klitgaard (F): Frivillighed er godt, men tvang er nu bedre. Det synes i hvert fald at være devisen for størstedelen af partierne her i BR i sagen om overbygningsskoler. Hvad skulle ellers være begrundelsen for ikke at lytte til de svar, skolerne er kommet med i forbindelse med høringen, når nu de selv samme partier var med til at sende forslaget i høring i håbet om at kunne indgå en aftale med skolerne i frivillighed om etablering af overbygningsskoler – i frivillighed? Og det er sandt.

Det er, fordi skolerne ikke har forstået det af forvaltningen udsendte materiale korrekt – ganske foruroligende i øvrigt. De har fået den opfattelse, at der er tale om et spareinitiativ, hævder nogle i Socialdemokratiet, hvilket man i betragtning af, at ideen oprindelig er fostret af Venstre, et parti med særlig hang til stordriftsfordele og kortsigtede økonomiske gevinster frem for kvalitetsudvikling, vel næppe kan bebrejde nogen.

Men i øvrigt er jeg slet ikke enig. Jeg tror ikke, at skolefolkene er dumme og materialet er dårligt, snarere at de ikke finder ideen tilstrækkelig god. Og her deler SF rent faktisk opfattelse med størstedelen af partierne. Det er ærgerligt. For også vi synes godt om overbygningstanken, også fordi den rummer nogle interessante muligheder for at kunne tilbyde bedre undervisning til de større københavnske folkeskoleelever og derigennem forhåbentlig at kunne bremse den udsivning af elever, der desværre finder sted.

Men vi vil ikke være med til at lægge ryg til den skidemokratiske skueproces det er at sende et forslag til høring for derefter totalt at ignorere svarene, fordi de ikke kommer os vel.

Væk er al snak om åbenhed i den nye struktur. Nej, et flertal i UU signalerer, at vi drøner derudad på en ensrettet motorvej, og skolerne har bare at følge med. Det er ikke, fordi vi forsøger politisk initiativ og handlekraft, men et ord er et ord.

Hvad borgmester Per Bregengaards og Morten Kabells 10. klasseforslag angår, så send det tilbage til UU. Der er jo alligevel linet op til en ekstra runde. Der vil vi hjertens

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

gerne være med til at overbevise de skoler, hvor udsivningen af elever er størst, om det gode i overbygningstanken. Ikke fordi vi vil spare, gerne fordi vi vil allokere ressourcerne bedre, men allermest fordi vi mener, at der er nogle faglige og pædagogiske gevinster ved modellen.

Og selvfølgelig vil vi være med til at sikre den fornødne økonomi efter dialog med skolerne om, hvad det er der skal til for at også de synes, at tanken om overbygnings-skoler er en genial ide.

Men for os er frivilligheden stadig væk essentiel, for frivillighed er nu alligevel oftest den bedste vej til et godt resultat.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Der er ikke flere, der har begæret ordet, men jeg har en fornemmelse af, at Hanne Nielsen har prøvet at trykke sig ind, uden at systemet har virket.

Hanne Nielsen (A): Jeg beklager, at mit system ikke virker, så derfor har jeg begæret ordet hos formanden.

Jeg vil på vegne af Venstre og Konservative hermed gerne bede om at få forslaget henvist direkte til U- og U-udvalget ... (*Afbrydelser*). Og Socialdemokraterne selvfølgelig også, det glemte jeg.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Et sådant forslag om direkte udvalghenvisning efter at forhandlingerne er påbegyndt, fører til en standsning af forhandlingerne i henhold til forretningsordenens § 11, stk. 6, hvorefter der skal tages stilling til udvalghenvisningen. Jeg går ud fra, at der ønskes afstemning herom ... (*Afbrydelse*). Det er ikke nok, at man siger nej, Hamid El Mousti. Hvis andre siger ja, så bliver det ja.

Morten Kabell har ønsket ordet til forretningsordenen.

Morten Kabell (Ø): Det er klart, at det må være flertallets beslutning, hvad man

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

ønsker, også om man ønsker at støtte det af Hanne Nielsen nu stillede forslag om, at man udvalgshenviser direkte.

Nu har jeg lige clearet med overborgmesteren, og det kan godt være, at det tager lidt længere tid end lige en kort bemærkning til forretningsordenen ...

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Det er kun til forretningsordenen.

Morten Kabell (Ø): O.k., så kan jeg gøre det endnu kortere.

Med denne behandling af dette forslag må det jo være entydigt for Enhedslisten fremover at overveje at bruge sin standsningsret hver eneste gang denne sag kommer op i Uddannelses- og Ungdomsudvalget, indtil denne sal træffer beslutning om at ville realitetsbehandle den henede i salen. Det er bare en kort oplysning ...

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Det er alene proceduren, der kan diskuteres, efter at forhandlingerne er afsluttet og der er taget stilling til henvisning.

Der er, skal jeg oplyse forsamlingen om, af Hanne Nielsen på vegne af flere partier stillet et forslag om udvalgshenvisning ... (*Afbrydelse*). Lars Hutters, vi er ved at tage stilling til den videre procedure under det her punkt. Der er begæret afstemning om udvalgshenvisning, og det tager vi stilling til nu.

(Afstemning)

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Sagen er således henvist til Uddannelses- og Ungdomsudvalget ... (*Lars Hutters*: Hr. overborgmester! Jeg vil gerne have en protokolbemærkning. Den går på, at jeg ikke har haft mulighed for at argumentere, og jeg er ikke medlem af det pågældende udvalg. Jeg mener, at det er i strid med styrelsesloven, at man ikke får lov til at tale en gang rigtig i salen). Det første lød til at være en konstatering. Ønsker hr. Lars Hutters den sidste sætning med, beder jeg om, at vi lige får det på skrift.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

6) 217/98

Borgmester **Bo Asmus Kjeldgaard**: Affaldsplan 2000 er en stor sag, som betyder, at vi nu tager et stort skridt videre på affaldsområdet med øget genanvendelse, mere kil-desortering og indsamling af mere farligt affald. Forløbet i sagen har været følgende:

Den gamle Borgerrepræsentation besluttede i september sidste år at sende sagen til høring med frist 31. december. Ved fristens udløb var der kommet udtalelser fra 3 parti-er og herudover 14 høringssvar, som alle bakkede op om planen. De fleste høringssvar handlede om husholdningsaffaldet, hvor man ønskede mere genanvendelse.

Nu har Miljø- og Forsyningsudvalget så givet sagen en meget grundig behandling på 3 udvalgsmøder, og det er et enigt udvalg, der sætter sagen på her til vedtagelse med en række »at«'er, så jeg regner ikke med en lang og opslidende debat, men jeg vil gerne trække nogle enkelte spørgsmål frem af politisk interesse.

Generelt har København meget flotte genanvendelsesprocenter i forhold til andre byer ...

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Undskyld, det er ikke for at fratage borgmesteren ordet. Men jeg mener, det er rimelig anstændigt, at man lytter efter, hvad der bliver sagt på talerstolen. Værsgo at fortsætte.

Borgmester **Bo Asmus Kjeldgaard**: Det synes jeg også, selv om jeg har forståelse for, at folk er oprørt.

Generelt har København meget flotte genanvendelsesprocenter i forhold til andre byer både i Danmark og internationalt, men et stort problem har været husholdningsaf-faldet. Her genanvender vi i dag kun 20 pct., mens vi til sammenligning på anlægsområ-det genanvender 90 pct. Det er blevet kritiseret fra flere sider, bl.a. Danmarks Natur-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

fredningsforening.

Nu øger vi genanvendelsen ved at udvide storskraldsordningen med pap, ved at øge antallet af papir- og flaskecontainere og ved at etablere miljøstationer, minigenbrugsstationer og genbrugsstationer.

For det andet lægger vi op til en principbeslutning om indsamling af madaffald fra 115.000 husstande. Miljøregnskabet for sådan en indsamling viser, at det er en god ide, men vi mangler et anlæg, som kan behandle affaldet, og vi vil ikke sætte en indsamling i gang, før vi har en miljørigtig og økonomisk fordelagtig ordning. Der er flere muligheder, bl.a. Helsingøranlægget og et anlæg i Snertinge.

Det korte af det lange er, at vi principielt lægger op til en indsamling af madaffald, men også til en vedtagelse af planen, som den her ligger, og det betyder, at indsamlingen af madaffald først igangsættes, efter at vi igen har drøftet sagen her i BR og taget stilling til, om der kan findes et egnet bioforgasningsanlæg, og den sag vil nok først komme på efter sommerferien.

Et tredje politisk spørgsmål, jeg vil trække frem, er, at Miljø- og Forsyningsudvalget mener, vi skal gøre noget mere for at nedbringe affaldsmængderne, som er kraftigt stigende, ikke mindst på grund af den gunstige indkomstudvikling.

Udvalget har derfor besluttet, at det løbende vil have opgørelser over affaldsmængder i forhold til indkomstudviklingen. Og udvalget vil diskutere, hvilke initiativer København skal tage, for at samfundet kan komme til at producere mindre affald.

Endelig vil jeg også nævne, at vi vil gøre en indsats for, at skraldemændene bliver endnu mere serviceminded, end de er i dag. Arbejdet med bedre service er allerede godt i gang, men udvalget mener, det kan blive endnu bedre. Planen indebærer, at R98 skal forelægge servicemål én gang årligt, og vi vil tage initiativer til uddannelse og efteruddannelse af skraldemændene i relation til Affaldsplanen.

En politisk diskussion af stor interesse i udvalget har været spørgsmålet om udlicitering af renovationen. Venstre skrev i sit høringssvar, at man kunne spare 30-50 pct. af udgifterne til dagrenovation ved en udlicitering.

Udvalget har givet det spørgsmål en meget grundig og sober behandling. Vi har

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

en måske lidt ændret indstilling.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg skal høre, om det giver anledning til bemærkninger? (*Ophold*). Borgmester Bo Asmus Kjeldgaard har bedt om ordet, men jeg går ud fra, at som konsekvens af Preben Bille-Brahes anmodning om at måtte trække sagen på nuværende tidspunkt er der ikke nogen, der ønsker at opretholde forslaget? (*Ophold*). Forslaget er hermed bortfaldet.

3) 202/98

Helen Hedemann (F): Allerede ved andenbehandlingen af Budget 98 stillede SF forslag om indførelse af forsøg med servicebuslinier i 2 bydele i Københavns Kommune.

Af Økonomiforvaltningens høringssvar på HT's »Busplan 2001«, som vi jo her i Borgerrepræsentationen skal behandle lidt senere i aften, fremgår det også, at der ved planlægningen af den fremtidige busbetjening af Københavns Kommune bør tages hensyn til de mange ældre og gangbesværede passagerer.

Man må også forstå høringssvaret på den måde, at Økonomiudvalget mener, at en servicebuslinie for ældre er en kommunal opgave. I Frederiksberg Kommune blev der i 1992 lavet en HT-ordning med servicebusser for ældre.

Servicebussen er mindre end en normal HT-bus. Den har store vinduesarealer med godt udsyn. Indstigningen er i niveau med fortovet, hvilket gør det let at komme ind og ud. Hele indretningen er med gode sæder, hvor der er plads til benene. Der er lavtsiddende trykknapper for at bede chaufføren om at standse, så den siddende kan nå dem.

Der er mange holdestænger. Det er beregnet på ældre og handicappede. Der er rampe til kørestole, og der er plads til 3 kørestole i bussen, som kan fastgøres under kørslen. Køreplanen er tilrettelagt, så chaufføren har god tid til at hjælpe undervejs, og

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

han påbegynder ikke kørslen, før alle har taget plads.

Servicebusserne kører uden for de traditionelle ruter og forbinder en række udvalgte steder i kommunen. Det kan f.eks. være ældreboligområder, pleje- og aktivitetscentre, Kommunehospitalet, biblioteker, lægehuse og indkøbscentre.

Ud over at betjene de ældre er servicebusserne også til gavn for andre befolkningsgrupper, f.eks. yngre handicappede og gangbesværede eller for den sags skyld daginstitutioner og den kommunale dagpleje.

Servicebusserne kører til almindelige takster. Dog beregnes der kun betaling for én takstzone, selv om bussen kører igennem flere. Og da bussen er beregnet til at blive benyttet af ældre medborgere, så ser man bort fra spærretiden, der starter kl. 15 for passagerer med det, vi kalder mimrekort.

Hvad koster det så? I 1997 kostede det på Frederiksberg 1 mill. kr. om året. Nu bor der jo en del flere indbyggere på Frederiksberg, end der gør i Vanløse og på Christianshavn, og Frederiksberg dækker også et større areal. Alene af den grund kan vi vel påregne, at det nok ikke bliver dyrere. Men ellers har jeg stor tiltro til, at overborgmesteren og »regnedrengene« kan regne det ud. Og så vil busservicen formentlig også aflaste handicapkørslen, som er ret bekostelig.

Hvorfor så lige Vanløse og Christianshavn? Vanløse Lokalforsamling indsendte allerede i forbindelse med Budget 98 et godt gennearbejdet forslag, og Ældrerådet på Christianshavn har ligeledes lavet et godt forarbejde.

Det synes vi i SF, at Borgerrepræsentationen skal belønne ved f.eks. at starte vores busserviceordninger med disse to bydele.

Jeg vil så sige, at det ikke er noget »must«, at det skal være Christianshavn. Vi er villige til at se på en anden placering, hvis flertallet i Borgerrepræsentationen skulle mene, at det ville være hensigtsmæssigt.

Forslaget har så vidt jeg kan skønne det konsekvenser for både Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget og Sundheds- og Omsorgsudvalget. Og jeg vil da tage det som givet, at forslaget bliver undergivet behandling, om ikke i begge udvalg, så i hvert fald i Sundheds- og Omsorgsudvalget. Det vil jeg i hvert fald stille forslag om ved forhandlin-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

gernes afslutning.

Lars Engberg (A): Dette her er jo et overmåde sympatisk forslag. Hvem vil ikke gerne gøre noget godt for ældre og handicappede? Det vil vi også gerne i Socialdemokratiet, men vi har et problem, og det er, hvem der skal betale.

Det er altid sådan med de her nye ordninger, at de måske ikke koster så meget i starten, og det er forsøg osv., men på et eller andet tidspunkt bliver det rimelig kostbart.

Vi har jo HT. Det er jo en enhed, som driver busser, kollektiv trafik i Storkøbenhavn. Det giver en masse fordele. En af dem er, at der bliver en fælles planlægning af transporten, af den kollektive trafik i HT-området. Og den anden er, at der er en fælles, solidarisk finansiering af det, som HT foretager sig. Det er jo derfor vi fra Københavns side betaler for tyndt besatte busser i det nordsjællandske, som aldrig nogen sinde ville komme ud og køre på landevejene, hvis ikke det var sådan, at borgerne i Københavns Kommune og andre tætbefolkede dele af regionen betalte for dem. Det er solidariteten i HT.

Det er det princip om solidaritet og solidarisk finansiering, som er blevet brudt med forslaget om servicebusser. Det er det ærgerlige ved det, fordi formålet som sagt er godt nok. De servicebusser, der kører nu, bliver ikke betalt af HT, men bliver betalt af de pågældende kommunale enheder, det vil sige Frederiksberg og i givet fald, hvis andre beslutter det, så amterne eller Københavns Kommune.

Det synes jeg giver et problem, for skal vi tage et skridt i den størrelse, det vil være, når Københavns Kommune også går ind i det, at bryde med den solidariske finansiering af de ting, som HT foretager sig, så er det selvfølgelig et spørgsmål, om København skal blive ved med at betale til underskudsgivende busruter i det nordsjællandske.

Der er faktisk en hel del principper i det her, og derfor har jeg da megen forståelse for, at vi sender sagen i udvalg. Nu nævnte Helen Hedemann forskellige muligheder. Jeg kunne forestille mig, at sagen blev sendt i Økonomiudvalget med høring af Sundheds- og Omsorgsudvalget, som også foreslået af Helen Hedemann.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Peter Skaarup (O): I Dansk Folkeparti synes vi, at det er et udmærket forslag. Vi har haft kontakt med partifæller både på Frederiksberg og i de områder, det her skal dække, og de synes alle sammen det er en god ide.

Så derfor er vores grundholdning, at vi godt vil bakke forslaget op, og vi håber, at det bliver vedtaget. Vi kan sådan set ikke se nogen grund til, at man skal have en udvalgsbehandling, fordi principperne i det er kendt af alle, og derfor kunne man lige så godt vedtage det her i dag som et princip.

Men det er klart, at hvis det er en fornuftig ting set i forhold til, at det så også kan blive vedtaget og der bliver flertal for det, så vil vi selvfølgelig gerne være med til at sende det i udvalg. Men vi kunne lige så godt stemme om det i dag og vedtage det i dag set fra vores synspunkt.

Når vi så ser på spørgsmålet, som Lars Engberg var inde på, om vi skal bryde den solidaritet, der ligesom har været i HT, når det drejer sig om muligheden for at bryde ud og sige, at nu giver vi en ekstra service, som f.eks. Frederiksberg har gjort, så er svaret for vores vedkommende ja. Hvis det er den eneste mulighed for at få gennemført dette forslag, så vil vi gerne være med til at bryde den solidaritet, der har været.

Hvis vi bliver spurgt om det, så ja – og ja til forslaget.

Mikkel Warming (Ø): Jamen altså grundlæggende har vi meget sympati for forslaget. Vi synes, det er en god ide at indsætte den ekstra service for de ældre, som har problemer med at bevæge sig fra sted til sted.

Vi kan også se de principielle problemer om en atomisering af HT, som Lars Engberg rejser. Men den udvalgsbehandling, som åbenbart skal blive dette forslag til del, giver anledning til at diskutere en lidt anden atomisering, nemlig den totale atomisering af trafikpolitikken her i København, hvor Økonomiudvalget skal tage sig af HT og så Sundheds- og Omsorgsudvalget.

På den anden side er der altså Bygge- og Teknikudvalget, hvor den konkrete udformning af trafikpolitikken ligger, og hvor den konkrete stillingtagen til HT's busplan ligger. Derfor hører det vel også under Bygge- og Teknikudvalget at tage stilling til at

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

medvirke til en høring om, hvorvidt servicebuslinier er noget, vi skal have i København.

Derfor skal jeg foreslå høringsrunden udvidet med, at Bygge- og Teknikudvalget også høres.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg tror egentlig det er sådan, at hvis Økonomiudvalget beslutter at høre flere udvalg, så vil det også ske.

Ole Hentzen (C): Den Konservative Gruppe vil også gerne have undersøgt dette kompleks, for det er ikke så nemt at gennemføre sådan umiddelbart, så man bare her kunne have sagt ja til det, som Peter Skaarup foreslår, for der er jo altså en voldsom økonomi involveret heri.

Det, der bringer mig herop, er selvfølgelig, at Socialdemokratiet synes, at der er et enkelt udvalg, der er meget vigtigere end de øvrige og derfor skal høres af Økonomiudvalget. Må jeg stiltørdigt sige, at der altså er en masse andre udvalg, hvor de behandler nogle medborgerønsker. Det kunne være inden for uddannelse. Det kunne sådan set også være nogle børn, hvor nogle enlige mødre, som ikke er så rige, at de kunne have en cykel eller en busbillet og lignende, gerne ville have nogle andre busruter til deres institutioner.

Så at udnævne en enkelt speciel gruppe som værende den, man udelukkende vil se på og derfor alene vil høre Sundheds- og Omsorgsudvalget, mener jeg er det rene galimatias.

Jeg synes, at Lars Engberg skal trække det og så benytte sig af det tilbud, som overborgmesteren er kommet med. Og så forventer jeg da også, at overborgmesteren på det førstkomende Økonomiudvalgsmøde igangsætter en høringsrunde af samtlige udvalg. Det må være det rigtige.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg tror, jeg har forstået Ole Hentzens forslag, som jeg rekapitulerer bagefter.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Lars Hutters (L): Jeg tror, det var Socialdemokratiets ordfører, der sagde: Hvem ville ikke gerne gøre noget godt for ældre og handicappede? Og det er jo egentlig på en eller anden måde sagen i en nøddeskal, forstået på den måde, at jeg tror ikke der er tvivl om, at stort set hele Borgerrepræsentationen bakker op om, at det er på tide, at der bliver skabt muligheder for, at ældre og handicappede rimelig nemt kan komme derhen, hvor det er nødvendigt, med hensyn til ældrecentre, lægehuse osv. Så vidt, så godt.

Jeg kan være bekymret for, at denne utrolig intense lyst til, at det hele skal igennem 117 forskellige udvalg, kommer til at betyde, at der kan gå uendelig, urimelig lang tid, før et forslag, som der reelt er behov for i befolkningen, og som stort set hele Borgerrepræsentationen bakker op om, bliver vedtaget, således at mange ældre spørger: Jamen hvad er det dog, de foretager sig inde i Borgerrepræsentationen? For os er det nødvendigt. Hvorfor kan de ikke samle sig sammen til at få truffet den beslutning?

Derfor skal jeg henstille, at udvalgsbehandlingen ikke bliver urimelig lang. Jeg ser meget gerne, at den udvalgsbehandling rimeligt kommer igennem på denne side af vores sommerferie.

Jeg kan ikke undlade en bemærkning til Lars Engberg fra Socialdemokratiet. Når det drejer sig om det her, så er jeg da glad for, at sandheden og facts kommer på bordet. Jeg har flere gange hævdet og er fremkommet med i argumentationen omkring HT, at det er københavnerne, der reelt finansierer HT. Jeg synes, man skal bemærke, at hvis ikke solidariteten også går den anden vej, fra yderamterne til København, så kan man godt stille sig det spørgsmål: Hvad er det så, vi skal med HT? For solidaritet er ikke kun, at det er københavnerne, der skal betale.

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Jeg var for hurtig med Bente Frost før. Det bliver Benhaddou først.

A. Benhaddou (D): Jeg vil bare sige på CD's vegne, at vi selvfølgelig også er positive over for, at der sker en forbedring af mulighederne for de ældre for at færdes rundt omkring i København. Derfor er jeg også med til at indstille, at sagen går til Økonomi-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

udvalget og selvfølgelig sammen med andre udvalg, Bygge- og Teknikudvalget og alle de andre involverede udvalg.

Det er jo nemt at vedtage forslaget og så bare sige nå ja. Jeg mener, at det skal gennemtænkes, og så skal man have demografien ind, f.eks. hvor en forsøgsperiode skal forløbe. Det kan jo ikke nytte noget, at vi forsøger os med Indre By, hvis der ikke er så mange ældre.

Jeg synes, at vi skal lade det gå til udvalgene og så udpege et område som forsøgsbasis og så eventuelt få det kørt ud. Så jeg går ind for, at det går til udvalgsbehandling.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Ja tak, og så er det endelig Bente Frost.

Bente Frost (V): Jeg synes, det er sympatisk af SF's nye medlem Helen Hedemann at stille det her forslag.

Vi har diskuteret det flere gange før her i Borgerrepræsentationen, og det er hver gang endt i et spørgsmål om penge, fordi HT ville have ekstra penge. Vi lavede et lille, forkølet forsøg i forbindelse med linje 3 for nogle år tilbage, men det løb ligesom ud i sandet.

Jeg mener, det er meget vigtigt, at man diskuterer, hvor et sådant forsøg skal være, og jeg synes, at de forslag, der er kommet fra SF, ikke er særlig indlysende.

Valby har i mange år foreslået, at der skulle være servicebusser i Valbyområdet, og derfor mener jeg også, at bydelene skal inddrages i arbejdet, hvis vi vedtager, at der skal være servicebusser.

Jeg vil ikke komme ind på det principielle omkring HT, fordi det får vi på dagsordenen lidt senere i dag. Men jeg er meget enig med de ordførere, der har været oppe og sige, at nu er det snart på tide, at vi får diskuteret sammenstrikingen af HT og HT's udgifter. For det viser sig jo hele tiden, at København bidrager overordentlig meget til HT, men det kniber lidt med den service, vi får tilbudt.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Jeg synes også det er meget vigtigt at sige, at de behov, som ældre plus andre, f.eks. familier med børn, har, ikke kan opfyldes i HT's almindelige program. De ældre er længere om at komme ind og ud ad dørene, og de har svært ved at klare det tempo og de utrolig mange mennesker, der er i de almindelige busser.

Så der skal ikke være nogen tvivl om, at vi i Venstre aktivt og positivt vil være med til at arbejde for det her forslag. Men jeg er bare bange for, at det kommer til at tage lidt tid, fordi pengespørgsmålet er alvorligt.

Vi havde i Venstre gerne set, at det kom i Sundheds- og Omsorgsudvalget, men er da tilfreds med, som jeg kan forstå på overborgmesteren, at Økonomiudvalget vil høre Sundheds- og Omsorgsudvalget.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg skal bare sige, inden Helen Hedemann får ordet, at jeg meget gerne vil følge den henstilling, som Ole Hentzen kom med oven på Lars Engbergs forslag om at henvise sagen til Økonomiudvalget, der så vurderer, hvilke udvalg der måtte være relevante for den høring.

Må jeg minde om i denne sammenhæng, når man taler om, hvad man får ud af og ikke ud af det fællesskab, som HT jo er, at der er jo i disse år også en anelse angreb på den handicapordning i HT, som er meget, meget fornem, hvor Københavns Kommunes borgere rent faktisk repræsenterer omkring halvdelen af dem, der frekventerer det pågældende system, og hvor der samtidig i dele af HT er et ønske om, at denne omkostning overgår til kommunerne.

Derfor har jeg fra starten, da man fik mulighed for at indføre disse tillægskøbsbilletter, været betænkelig ved et system af denne kaliber, der ville føre til, at en række af de meget tunge ydelser, som vores borgere uomtvisteligt har fordel af, ville komme til en egenfinansiering og dermed medgå til den atomisering, som Lars Engberg og andre har været inde på.

Men alt det synes jeg bør indgå sammen med vurderingen af de reelle behov, herunder de økonomiske muligheder, hvis man vil afprøve et forsøg, i det arbejde, der er foreslået i Økonomiudvalget.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Helen Hedemann (F): Jeg vil bare sige tak for den gode modtagelse, forslaget har fået, og jeg ved jo, at det nu bliver henvist til udvalg.

Det eneste, jeg lige vil kommentere, er den socialdemokratiske ordførers indlæg, fordi jeg kan forstå, at det ikke er de gode viljer, der mangler, det er økonomien, der er problemet.

Nu sagde Lars Engberg, at i København betaler vi for, at HT kan køre i de tyndt-befolkede områder. Jeg har da ikke spor imod, at vi ikke selv skal betale for det her forslag. Jeg synes, det ville være fantastisk, hvis overborgmesteren kunne argumentere for, at det var HT, der skulle betale for servicebusordningen i København. Det ville da være en passende modydelse, synes jeg.

Det var bare et råd, jeg vil give overborgmesteren med på vejen.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Det tager han gerne med sig. Det er rent faktisk det, hele øvelsen går ud på. Det er ikke at takstfinansiere det hele. Det er SF's borgmester jo ellers ganske ferm til, selv om det ikke er takstfinansiering af områder som disse.

Jeg har foreslået sagen henvist til Økonomiudvalget, der foretager høring af relevante udvalg i den sammenhæng. Der er ingen bemærkninger hertil. Sagen er ... undskyld, Bente Frost har ordet for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Bente Frost (V): Ikke alene skal jeg sidst i 1. runde, men bliver også overset i 2. Det synes jeg er lidt groft.

Jeg tror, at samtlige ordførere her med vilje ikke har nævnt ordet »handicapkørsel« i forbindelse med vores taler, fordi handicapkørsel er noget helt andet. Det er ikke noget, der fungerer særlig godt, og hvis vi begyndte at diskutere det, så er jeg sikker på, at vi kunne diskutere i 2 timer, hvor elendigt handicapkørslen foregår.

Og så er det for øvrigt ikke helt det samme klientel og ikke helt det samme kør-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

selsbehov, der er tale om i de to former. Så jeg synes, at overborgmesteren skulle holde handicapkørslen totalt uden for det her forslag.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Det er jeg enig i, men det er ikke alle, der gør det. Må jeg konstatere, at forhandlingerne er afsluttet, og at sagen er henvist til Økonomiudvalget.

4) 236/98

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Mit bud vil være – og jeg har forstået, at der er enighed om det – at sagen henvises direkte til Kultur- og Fritidsudvalget, hvor den rettelig hører hjemme. (*Ophold*). Det er der enighed om. Sagen er henvist.

5) 240/98

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg vil godt henstille, at de, der ønsker ordet i sagen også i 3. runde, bliver og overværer hele debatten, så de ikke dukker op igen i 3. runde og starter forfra med debatten.

Borgmester **Per Bregengaard** : Skal vi have et ubrudt skoleforløb fra 1. til 9. klasse, eller skal vi have overbygningsskoler fra 8. til 10. klasse og så underskoler fra børnehaveklasse til 9. klasse? Det er et spørgsmål.

Og jeg mener, at man i det her valg står i et dilemma, fordi der er nogle børn, der har behov for det ene, og andre børn, der har behov for det andet. Der er nogle børn, som trænger til et miljøskifte omkring 7. klassealderen. De har godt af at komme ud af børneskolen og over i et ungdomsmiljø. Det er klart, at hvis man laver sådan en, som også vil betyde en samling af flere klasser på samme trin, så kunne der udbydes større

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

bl.a. fået udarbejdet en redegørelse for priser og omkostninger ved renovation i 7 sammenlignelige byer. Det vil sige andre storbyer og herunder selvfølgelig København.

Samtlige beregninger viser, at der ikke på affaldsområdet er belæg for påstande om besparelser i forbindelse med udlicitering. Faktisk forholder det sig nærmest omvendt for de 7 undersøgte storbyer i Danmark. De byer, der har udliciteret, tenderer til at være dyrest og have det dårligste serviceniveau, mens R98 ligger i den billigste ende, uanset om man ser det pr. bolig, pr. ton affald eller pr. beholder. Og samtidig må man sige, at R98 er det selskab, som har investeret mest i udviklingen af miljørigtige løsninger. Den situation skal selvfølgelig fastholdes, og derfor vil vi løbende følge udviklingen ved hvert andet år at få tilsvarende redegørelser for pris- og omkostningsudviklingen.

Jeg synes, at vi her har et godt eksempel på, at en offentlig virksomhed, som er professionelt ledet, kan fungere både billigere og bedre end private virksomheder.

Så skal jeg nævne, at det i mange tilfælde har været svært at finde plads til miljøstationer og genbrugscontainere i gadebilledet, og her vil vi meget gerne have et samarbejde med Bygge- og Teknikudvalget. Målet er at få opstillet miljøcontainere tæt på folks bopæl, så det bliver let at aflevere, men samtidig få dem indplaceret på en æstetisk måde i gadebilledet og på en måde, så beboerne ikke bliver generet af støjen.

Så ønsker vi en omlægning af Miljøbilordningen, så vi får mere for pengene, altså får indsamlet mere farligt affald.

Til slut skal jeg nævne, at der i planen er en hel række andre spørgsmål: Agenda 21, hvor vi vil have større folkelig deltagelse, planlægning af lossepladser osv. Dem har vi ikke haft den store diskussion om, så dem vil jeg ikke berøre yderligere her.

Affaldsplan 2000 dækker perioden 1996-1999, så det er på tide, at vi får den vedtaget.

Helle Sjelle (C): Fra konservativ side opfatter vi Affaldsplan 2000 som en plan med mange gode og miljørigtige hensigter, hvad angår selve affaldshåndteringen i Københavns Kommune.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Det er positivt, at der med denne plan lægges op til en skærpet indsats over for de farlige og miljøbelastende dele af affaldsstrømmen. Det er positivt, at man ønsker at øge informationen over for borgerne.

Men det vil være endnu mere positivt, hvis vi også med selve realiseringen af denne plan kan holde en god balance over for Københavns borgere, der medfører, at borgerne ikke oplever kommunen som en modspiller men som en medspiller, når det handler om miljøspørgsmål. Og her tænker jeg helt konkret på, at vi ikke besværliggør borgernes hverdag mere end højst nødvendigt.

Derfor synes jeg også, det er rigtigt, at Borgerrepræsentationen, som Økonomiudvalget anbefaler det, forelægges en særskilt indstilling, hvis der skal ske en udvidelse af madindsamlingsordningen, når de økonomiske og økologiske forhold er undersøgt.

Det var det hele.

Hamid El Mousti (A): Affaldsplan 2000 er en realistisk plan. Planen har været sendt til høring og har været behandlet på kryds og tværs. Det er som sagt en plan, som faktisk er ved at danne skole på internationalt plan.

Vi har al mulig grund til at takke de embedsmænd, der har været involveret i udarbejdelsen af planen. Det er en god plan med et realistisk ambitionsniveau, sådan at forstå, at man ikke sætter sig højere mål, end man har rimelige muligheder for at nå.

For så vidt angår husholdningsaffald går man nu i gang med forsøgsvis at sortere madaffaldet fra. Det drejer sig om ca. 115.000 husstande, som nu skal til at bruge 2 affaldsposer, én til det grønne affald og én til restaffaldet. Madaffaldet vil forhåbentlig kunne blive behandlet på et bioforgasningsanlæg. Når jeg siger »forhåbentlig«, er det fordi det er den mest miljørigtige måde at behandle madaffald på.

Men der er et men, eller rettere flere men'er: Det er ikke sikkert, at vi kan få behandlet vores madaffald på bioforgasningsanlægget ved Helsingør. Og vi ved heller ikke, om komposten fra bioforgasningsanlægget kan anvendes, idet der måske er for mange tungmetaller i den.

Med hensyn til husholdningsaffaldet kan jeg ganske tilslutte mig, at der også bli-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

ver flere plast- og papirbeholdere, og jeg vil også støtte, at der i gårde og på gader etableres små lokale genbrugsstationer, således at folk nemmere kan komme af med det sorterede affald.

Socialdemokratiet er enig i de betragtninger, der fremføres fra forskellige sider, om, at folk gerne vil sortere affaldet, men at det skal være nemmere for dem at komme til det.

Jeg har forstået det sådan, at Borgerrepræsentationen senere vil få forelagt konkrete forslag vedrørende væsentlige elementer i planen.

Jeg kan tilsige, at Socialdemokratiet er meget interesseret og vil se velvilligt og imødekommende på disse ting.

Preben Bille-Brahe (V): I Venstre er vi tilfredse med Affaldsplanen, og vi er tilfredse med den måde, arbejdet har kørt på. Vi synes, at Affaldsplanen har fået en god behandling. Vi har haft den oppe på 3 Miljøudvalgsmøder, hvor der har været lejlighed til at gå i dybden med spørgsmålene.

Især vil vi pege på, at vi nu får lavet en omlægning af Miljøbilen. Den har ikke fungeret tilfredsstillende. Vi havde forestillet os, at den ville indsamle 2.100 tons miljøfarligt affald. Det har den ikke, den har kun indsamlet 83 tons. Derfor er der behov for at omlægge den.

Og vi ser det også som en forlængelse af Agenda 21-initiativerne, at der nu kommer mere borgerinddragelse, således at beboerne kan aflevere det til viceværten, og når han så har et lille rum fyldt med miljøfarligt affald, så ringer han efter Miljøbilen. Det tror vi vil fungere meget bedre, end når Miljøbilen bare kommer forbi på faste tidspunkter en gang om måneden.

Samtidig har vi fået servicemål for R98, som skal forelægges for udvalget én gang årligt. Det synes vi er en fornuftig ide, og det burde vi have gjort for mange år siden, fordi det synliggør den service og den kvalitet, vi får fra R98.

Samtidig er det besluttet, at der sammen med takstregulativet skal fremlægges sammenligninger fra 7 udvalgte byer, så vi kan følge omkostningsudviklingen.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Man kan så diskutere, om det er det rigtige tidspunkt at fremlægge en så stor plan på, når så mange medlemmer af udvalget er helt nye. Men man må sige, at når Affaldsplanen bliver fremlagt i starten af en ny periode, så giver det jo netop de mange nye medlemmer af Miljøudvalget mulighed for at få et overblik over de mange initiativer, der er inden for miljøområdet.

Vi er ganske enige med Hamid El Mousti fra Socialdemokratiet i, at de større dele af Affaldsplanen senere hen må konkretiseres og tages op enkeltvis i Miljøudvalget.

Det eneste udestående, der måske er, er økonomien bag affaldsordningerne, og der er det jo ingen hemmelighed, at Venstre gerne ser, at vi benytter os lidt mere af det private marked og af udliciteringer. Vi er blevet lovet, at vi senere på året skal have en diskussion om, hvordan det foregår med R98. Så jeg er ikke helt enig i den udlægning, borgmesteren havde, om, hvordan vi behandler det her spørgsmål. Faktisk husker jeg, at jeg bad om, at netop det punkt blev udsat, fordi jeg havde et møde i Øresundskomiteen, men det mente borgmesteren ikke, at der var tid til, og jeg fik så lovning på, at det ville blive taget op på et senere tidspunkt.

Jeg er helt opmærksom på de argumenter, borgmesteren har, for, hvorfor man skal beholde R98 og ikke benytte sig af udlicitering. Det, udvalget og borgmesteren så har til gode, er jo at høre Venstres synspunkter. Der er jo altid to sider af en sag, så den sag er foreløbig kun halvt belyst. Jeg skal ikke her trætte forsamlingen med Venstres synspunkter men gemme det, til vi får det op i Miljøudvalget.

Henrik Morgen (B): Det skulle heller ikke være nogen overraskelse, at vi fra radikal side er varme tilhængere af den danske affaldsmodel, som vi kender den, og derfor også af Affaldsplan 2000, som den er lagt frem, og som vi altså kan støtte på det varmeste. I den forbindelse vil jeg godt fremhæve madaffaldsdelen, som vi er meget tilfredse med.

Med hensyn til nogle af de praktiske problemer, der uvægerligt vil komme ved implementeringen af Affaldsplanen, nemlig den fysiske indplacering af genbrugsstationer ude i nørøråderne, vil jeg i hvert fald godt herfra love, at vi vil stille os meget åb-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

ne over for et helt fordomsfrit samarbejde i Bygge- og Teknikudvalget for at finde også utraditionelle løsninger, hvis det er det, der skal til.

Jeg kan dog ikke lade være med her at give udtryk for det, som vi umiddelbart ser som det største problem, de største bekymringer vi ser i Affaldsplanen. Det handler om det farlige affald, både indsamlingen af det farlige affald og måske især behandlingen af det farlige affald.

Vi mener, at især for så vidt angår indsamlingen af det farlige affald har vi til gode at se, hvordan planen vil virke i praksis, for så vidt angår husholdningerne. Det er jo ingen hemmelighed, at erhvervslivets indsamlingsordninger fungerer meget godt endda. Hvorimod der er grund til at være meget på vagt for at se, om husholdningsaffaldet for så vidt angår det farlige affald også kan håndteres på en fornuftig måde.

Spørgsmålet er, om der er brug for hyppigere indsamling. Det synes jeg vi skal holde en dør åben for. Og i hvert fald vil vi gerne slå til lyd for en meget stærkere informationsindsats over for husholdningerne for så vidt angår det farlige affald.

Sluttelig vil jeg lige knytte den bemærkning til behandlingen af det farlige affald og i forlængelse af det, vi hørte Venstres ordfører sige, at jeg tror, vi især hvad angår behandlingen af farligt affald har brug for et meget, meget stærkt offentligt og privat samspil, et samarbejde mellem offentlige institutioner, organisationer og private virksomheder for at udvikle nye behandlingsformer, for så vidt angår bortdisponeringen og recyclingen af det farlige affald.

Men kort fortalt, vi kan varmt støtte Affaldsplanen.

Lars Hutters (L): Det er Socialdemokratiets ordfører, Hamid El Mousti, der kalder mig på talerstolen. Socialdemokratiets ordfører blev ved med at sige, at det var en god og det var en meget realistisk plan, og det blev gentaget adskillige gange.

Som medlem af udvalget må jeg sige, at det var en forventelig plan. Det var, hvad man kunne forvente der blev vedtaget ud fra det ambitionsniveau, der nu ligger i Københavns Kommune. Jeg er nyt medlem af udvalget og har sådan set ikke nogen interesse i at starte helt forfra, men det mener jeg rent faktisk der er brug for.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Jeg mener, at går man seriøst ind for, at der skal være Agenda 21 og at Agenda 21-målene skal nås, som jo har det fantastisk gode at være et samspil mellem miljømål og borgerinddragelse, så bør det være bærekraften også i en affaldsplan. Det er dybt bekymrende for mig, at der stadig væk bliver ved med at være stigende affaldsmængder. Det er et stort problem, synes jeg. Jeg mener, at hvis man går ind for Agenda 21, kan man ikke stiltiende se på, at der bliver ved med at være stigende affaldsmængder.

Det radikale medlem var lige oppe og problematisere omkring det farlige affald og talte om informationskampagner til beboerne. Det er korrekt, men det er en efter min opfattelse lidt umoderne måde, man løser de her problemer på, hvor man har et stift system, der tager sig af affaldet, og så har man borgerne, der mere eller mindre afleverer det.

Det skal være et integreret system, hvor borgerne er med i det. Det er dér, Agenda 21 også ligger. Og det er også det, der i øvrigt er det gode, der ligger i denne Affaldsplan, at det blev besluttet i Miljøforvaltningen, at man skal forsøge at inddrage de forskellige beboerområder i en dialog og selv være med til aktivt at løse de her ting.

Må jeg så til sidst sige om genbrugsstationer, at jeg går ud fra, at hele Borgerrepræsentationen står bag ved, at skal der oprettes genbrugsstationer, så skal der de steder, hvor genbrugsstationer skal placeres, være beboerhøringer. Fordi der er altså betydelige miljøgener, først og fremmest støjgener, forbundet med placering af genbrugsstationer.

Det kan godt være, at der er mange, der bor fjernt fra en genbrugsstation, der finder det utrolig fordelagtigt at kunne gå over og aflevere alt muligt også sent om natten. Men for dem, der bor klos op ad en genbrugsstation, er det faktisk et helvede. Og borgere her i København kan altså roligt stole på, at jeg er en arg modstander af at placere genbrugsstationer imod beboernes ønske. Dér vil jeg virkelig fælde en lanse.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Borgmester Bo Asmus Kjeldgaard ønsker ordet. Jeg kunne måske supplere med, at set med europæiske briller ligger vi ganske flot, men det tror jeg ikke er nødvendigt.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Borgmester **Bo Asmus Kjeldgaard**: Så vil jeg starte med Lars Hutters og sige, at jeg mener ikke der er brug for at starte helt forfra. Men der er brug for, at vi fokuserer på de områder, hvor der er problemer. Og der er det fuldstændig rigtigt, at Agenda 21 er et af de områder, hvor man kan sige, at vi ikke har fået befolkningen med i tilstrækkelig grad, men det prøver vi nu på forskellige måder at få. Der er mange initiativer, som udvalget nu har besluttet. Ud over Affaldsplanen har vi vedtaget en ny plan for Agenda 21, hvor vi ved konferencer, ved inddragelse af beboerområder, ved tværfagligt arbejde mellem forvaltningerne her på Rådhuset forsøger at få mere gang i den sag.

Så er der de stigende affaldsmængder. Jeg er enig i, at det er et stort problem, men jeg mener ikke, det er et problem, Københavns Kommune kan løse alene. Det er vigtigt, at vi får sendt politiske signaler også til Folketinget, fordi det er altså en landsdækkende sag, at man bruger så meget emballage, som man gør, og at vi får stigende affaldsmængder, når indkomstudviklingen er gunstig.

Ja, det er vigtigt, at vi får genbrugsstationer indpasset, så de ikke støjer, og at der skal laves beboerhøringer. Helt enig. Derfor er jeg også mere tilbøjelig til at sige, at vi skal have mindre stationer, som kan indpasses i de bebyggelser, hvor folk bor, så det er deres eget affald, de afleverer, og de kun skal høre på den larm, de selv laver, og ikke en masse andre menneskers larm. Det er det, vi nu skal drøfte med Bygge- og Teknikudvalget, og jeg håber, at vi kan få et godt samarbejde.

Til Preben Bille-Brahe vil jeg sige, at det ikke var mig, det var udvalget, der besluttede, at vi ikke ville udsætte sagen om økonomi, fordi man mente, at vi nu skulle have besluttet Affaldsplanen. Vi har de her beregninger, som viser, at sådan som status er i øjeblikket, så fungerer R98 meget godt. De er meget billige, og de har en god service i forhold til sammenlignelige selskaber i byer, vi kan sammenligne os med, der både er dyrere og ikke har så god service.

Så blev der talt om indsamling af farligt affald. Og det er netop her, vi vil prøve at gøre noget mere, bl.a. ved at omlægge Miljøbilen. Vi har også den ide, at man måske kunne få en ordening med de tankstationer, som er i nærområdet. Jeg tror, at folk skal have mulighed for at komme af med det farlige affald, når de har brug for at komme af

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

med det. Når de er færdige med at male, når de er færdige med at bruge det farlige affald, så skal de kunne aflevere det med det samme. Der kunne tankstationerne være en mulighed, de er bemandede. Vi skal have bemanning på, når der er tale om farligt affald. Man har sådan en ordning i Sverige, og det vil vi nu se, om vi ikke også kan få i Danmark.

Preben Poulsen (Ø): Jeg vil da også godt, nu vi lidt imod i hvert fald min egen forventning fik en lidt større debat om Affaldsplan 2000, sige, at Enhedslisten støtter den plan, der ligger nu. Det gør vi, fordi vi bl.a. synes, at den har fået en meget seriøs og meget grundig behandling, og vi synes faktisk heller ikke, at vi kan vente med at få den vedtaget. Som borgmesteren sagde, så har den faktisk været længe undervejs, og hvis den skal nå at have nogen virkning, så skal den i gang nu.

Med hensyn til de problemer, der selvfølgelig er, og der kan jeg da godt følge Lars Hutters et stykke af vejen, når han er oppe og nævne Agenda 21, det har Bo Asmus Kjeldgaard også været inde på, så synes jeg rent faktisk ikke der er noget problem i, at man vedtager planen nu.

Lars Hutters gør gældende, at han er nyt medlem, og jeg er et endnu nyere medlem af udvalget, så måske er det meget smart, at vi faktisk får vedtaget den plan nu, og så tager vi hul på drøftelserne om Agenda 21, hvordan man udmønter det på dette område. Sådan som jeg ser hele det her Agenda 21-spørgsmål, så handler det også om den direkte, integrerede borgerinddragelse, hvis man kan sige det på den måde, det var noget i den stil, du udtrykte dig, det kan jeg godt følge.

Men sådan som beslutningen blev taget i udvalget den 16. marts, står der direkte, »at strategien for borgerinddragelse og Agenda 21-arbejdet på miljøområdet forelægges Miljø- og Forsyningsudvalget særskilt.« Så det ligger sådan set allerede i den Affaldsplan plus beslutningerne på området, at det gør vi. Så jeg synes, det er vigtigt, at vi kommer i gang med at få lavet nogle gode forslag.

Jeg har også set i hørings svarene, at f.eks. Valby Bydelsråd er inde på noget af det samme. Og der er det jo sådan, at Miljøkontrollen har direkte mulighed for at gå ind og

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 23. April 1998**

tage kontakt til borgerne. Der hvor vi måske kunne udvide, vil vi måske sige, at det er sådan noget, der skal ske automatisk, det er ikke noget, der først skal komme en henvendelse om. Men det er sådan noget, jeg synes, vi kan diskutere i udvalgene løbende.

Men i hvert fald også Enhedslistens støtte til planen.

7) 197/98

8) 216/98

9) 215/98

10) 198/98

11) 228/98

12) 222/98

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg skal bare gøre relativt få bemærkninger til sagen, til Busplan 2001, som jo er en overordnet plan for HT's linieplanlægning og kommer til at udgøre rammen for den mere konkrete planlægning og tilrettelæggelse af busdriften, som kommer til at finde sted over den næste 4-årige periode.

Der er, som det fremgår, med forbehold for forsamlingens tilslutning afsendt et foreløbigt høringssvar efter behandlingen i såvel Bygge- og Teknikudvalget som i Økonomiudvalget.

Planen her udgør som sagt en handlingsplan for busdriften, for realiseringen af det, der er den mere langsigtede Kollektiv Trafikplan 1998, som HT, DSB og Banestyrelsen er ved at lægge sidste hånd på, og som påregnes udsendt i offentlig høring her til sommer.

Den kollektive trafikplan vil blive fulgt op til efteråret af en rapport over det projekt, som vi kender i flere sammenhænge igangsat, Projekt Basisnet, hvor man vil se på de muligheder, der er for udbygning af det kollektive trafiknet i øvrigt og en speciel rapport om ringbanen Hellerup-Sjælør.

Det, der er hovedformålet med planen, er at skabe en ramme for bustrafikken, som skal gennemføres som konsekvens af åbning af Lufthavnsbanen og metroen, og der vil i den forbindelse ske en omlægning af bustransporten i de centrale dele af Københavns- eller hovedstadsområdet.

I denne udtalelse præciseres det, at hovedparten af de bustimer, der bliver ledige ved åbningen af banerne, bør anvendes i betjeningen af de centrale dele af HT-området med henblik på at øge serviceniveauet. Og yderligere tilkendegiver vi i forhold til høringssvaret, at der ved planlægningen af busbetjeningen – også ihukommende debatten under et tidligere punkt på dagsordenen – i Københavns Kommune bør tages et særligt hensyn til de mange ældre og gangbesværede.

Så man kan sige, at hovedbudskabet i udtalelsen er rimelig enkelt, nemlig at det samlede resultat af de meget store baneinvesteringer, der finder sted i disse år, gerne skulle blive et langt bedre samlet kollektivt trafiksystem i København, hvor busserne naturligvis fortsat vil spille en meget vigtig og central rolle. Og det vil være det, der vil

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

være udgangspunktet for det videre arbejde og de videre forhandlinger med HT om den konkrete udformning af busbetjeningen.

Ole Hentzen (C): Det skal såmænd bare være med de ganske klare udmeldingspunkter fra De Konservative, at med hensyn til de interesser, som HT's direktion måtte have om i størst muligt omfang at opretholde busdrift, lukrativ busdrift, på strækninger, som Folketinget har besluttet skulle være trafikbetjent ad anden vej, herunder metrostrækninger og S-togs-strækninger, vil de med konservativ støtte fluks kunne nedlægges, når disse andre offentlige trafikinvesteringer er i stand til at løse opgaven.

Det er mere for at melde klart ud, at den konkurrencesituation, som jeg synes, forslaget fra HT til deres Busplan 2001 lagde op til og ligesom markerede, nemlig at de ikke frivilligt ville afgive terræn – og terræn er i denne relation passagerer – ikke har vores bevågenhed, for det var hele forudsætningen for den store offentlige investering i metronettet og herunder også udbygningen af de S-baner, som er vedtaget af Folketinget.

Så det forventer vi selvfølgelig også, at repræsentanten, som kommunen desværre kun har én af i HT, viderefører som de markante synspunkter, som investeringen fra Københavns side i denne offentlige trafik også skal afdække.

Jens Johansen (F): Der er til det 2. »at« dukket et spørgsmål op. I det 2. »at« står der:

»at Økonomiudvalget forudsætter, at udmøntningen af køreplanændringerne inden for rammerne af Busplan 2001 sker i samarbejde med de berørte kommuner inden for HT's overordnede målsætning om en stigende selvfinansieringsgrad i de kommende år«.

Skal det skal forstås sådan, at vi skal imødesee og hermed acceptere takststigninger, stigninger i billetpriserne? Sådan er det ikke forstået i drøftelserne i Bygge- og Teknikudvalget og i Økonomiudvalget. Det er forstået sådan, at belægningen på de buslinier, som ligger i yderområderne, skal stige og selvfinansieringen derved blive højere. Repræsentanter for de andre partier må korrigere mig, hvis det ikke er rigtigt, at det er den måde, den sætning skal forstås på. Den skal vel ikke forstås sådan, at vi hermed forlods

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

siger ja til stigning i priserne.

Til det 4. »at«, hvorefter der bør tages hensyn til de mange ældre og gangbesværede passagerers behov, har vi det *ændringsforslag*, at der efter »behov« indføres »f.eks. ved indførelse af servicebusser«. Altså kommer det 4. »at« til at lyde sådan:

»at der ved planlægningen af den fremtidige busbetjening af Københavns Kommune bør tages hensyn til de mange ældre og gangbesværede passagerers behov, f.eks. ved indførelse af servicebusser.«

Det er et ændringsforslag til udtalelsen og høringssvaret, som vi gerne vil indlevere.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Hvis jeg må gøre en bemærkning til det, kan jeg måske sige, at sagen om servicebusser netop blev oversendt til Økonomiudvalget, og det er sådan set uinteressant for HT, der skal modtage denne udtalelse, om kommunen i givet fald vil reservere sig muligheden for at indføre servicebusser, al den stund det er kommunen, der betaler. Men det er mere et ræsonnement, som jo kan indgå i de videre overvejelser. – Jeg kan se, at Martin Günter er enig i ræsonnementet.

Bente Frost (V): Ja jeg håber da, jeg hørte forkert, da overborgmesteren sagde, at svaret var sendt til HT, for så skulle det have ligget på pladserne, og selv om der var meget post på min plads, så så jeg ikke noget svar ligge på min plads.

Jeg synes, det var dejligt, hvis vi kunne have behandlet det her, inden HT blev svaret, fordi denne Busplan 2001 åbenbart var kommet bag på nogle af bestyrelsesmedlemmerne, hvor man så forskellige udmeldinger fra HT's bestyrelse i starten, da Busplan 2001 var kommet frem, og så den kovending, der skete med udtalelserne i forbindelse med, at man bl.a. i Bygge- og Teknikudvalget i København enstemmigt var kommet med nogle meget krasse udtalelser om HT's forslag.

Selvfølgelig er vi i Venstre da utrolig enige med hr. Ole Hentzen i, at der ikke skal køre HT-buslinier oven på den nye metro, det er klart. Og det var heller ikke det, der var meningen, da vi vedtog eller tog til efterretning den overordnede trafikplan for et par år

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

siden i Borgerrepræsentationen. Meningen var jo netop, at i stedet for at køre på langs på Amager skulle busserne nu til at køre på tværs, sådan at man kunne få et effektivt system og kunne få udnyttet metroens passagergrundlag effektivt.

Det, som Bygge- og Teknikudvalget diskuterede meget, var jo netop, at alle de klager, vi får over HT i København, går ud på, at de er dårlige for de ældre, derfor er servicebusforslaget noget, der bør arbejdes med, at de er upræcise, og at der er alt for mange mennesker med busserne, så folk føler, at det er en meget dårlig løsning at bruge det kollektive trafiksystem i stedet for at bruge sin cykel eller bruge en bil.

Det var nogle af de ting, vi gjorde opmærksom på, og det er da godt, at Økonomiudvalget har støttet op omkring de udtalelser.

Omkring det 2. »at«, som Jens Johansen var inde på, er min udlægning af det, der har været talt om, nøjagtig som det, Jens Johansen siger, at i København har vi en selvfinansieringsgrad på ca. 87 pct., hvor man ude i regionen ligger på 60 pct. Og det var ude i regionerne man skulle sørge for, at selvfinansieringen nærmede sig det, vi har i København, og at der faktisk stadig var et overskud i den måde, vi finansierede buskørslen på i København, som så skulle udnyttes til fordel for københavnere.

Det håber jeg er rigtigt forstået, og at det er det, der står i svaret til HT, og ikke noget om prisstigninger, for så er konkurrencesituationen da meget dårlig.

Men her vil jeg gentage igen, at jeg synes, det snart er på tide, at vi får en principiel debat om HT, om finansieringen af HT, om det stadig væk er det rigtige, at vi kører et HT-system fra Hundested til Køge og fra Dragør til Borup, om ikke vi snart skal til at kigge på, om den måde, vi ønsker et kollektivt trafiksystem på, er anderledes i de tætbyggede dele af Københavnsområdet end i regionen.

Ole Hentzen (C): Det var bemærkningerne fra Jens Johansen, der kaldte mig herop. Jeg vil da gerne bekræfte, at den drøftelse, der fandt sted i Bygge- og Teknikudvalget, gik på dette tema, som det blev sagt. Der kan dog også være en overordnet målsætning i HT om, at en større og større del af finansieringen af omkostningerne skal dækkes af kunderne. Der er jo ligesom to betalere i det her: Det er kommunerne, og det er kun-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

derne. Og med lidt god vilje kan man egentlig også godt læse det, som om det er stigningen i selvfinansieringsgraden, kunderne skal selv finansiere, og det må det være.

Men vi drøftede i hvert fald i Bygge- og Teknikudvalget, at vi ønskede sådan set den overordnede målsætning fastholdt, som vi havde haft hele tiden, nemlig at vi vil udbygge den kollektive trafik og selvfølgelig også, som Bente Frost var inde på, udnytte det tværgående.

Jeg ved godt, at HT tjener voldsomt mange penge på disse hurtiggående S-linier, disse ledbusser, som jo kører igennem vores smalle net drønhurtigt. Men jeg har vanskeligt ved at se de hurtige busser drønende f.eks. fra Dragør forbi en ny station, Ørestaden eller Lufthavnen eller hvor de nu vælger at køre til, og hvor der så i øvrigt er en metroforbindelse, der er endnu hurtigere, og hvorved københavnernes kunne blive forskånet for den udstødning af diesel, uanset om det er miljødiesel, letdiesel eller hvad de ellers kalder det.

Det må være formålet med, at vi skal stille et tilbud til rådighed for borgerne i regionen med vores HT-konstruktion, ikke, at de skal ligge og konkurrere om, hvem der kan køre næsten lige så hurtigt, og så glemme, hvem der forurener mest.

Borgmester **Peter Martinussen**: Jeg sad og ventede lidt på, at SF's ordfører skulle melde sig på talerlisten igen. Det er så ikke sket endnu, men det kan jo nås, og hvis jeg kan bidrage til det, så har Jens Johansen jo i hvert fald lidt mere tid til at tænke over det nu.

Det, der undrede mig, var, at jeg lagde mærke til, at det gjorde indtryk på SF's Gruppe, da overborgmesteren argumenterede omkring det ændringsforslag, som SF nu stiller, her klokken 2 minutter over 12 – i forhold til sagens behandling, ikke så meget i forhold til den reelle sommertid i Danmark lige nu – om etableringen af servicebusser i København.

Nu har vi tidligere på aftenen drøftet servicebusser, drøftet muligheden for etableringen af dem og drøftet finansieringen af dem og sammenhængen med HT's bussystem i øvrigt, og jeg beder bare om – jeg takker for, at SF's ordfører nu har trykket sig ind – at

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

SF forholder sig til de to aspekter i denne sag.

Det ene er, at vi har vedtaget tidligere i aften, at vi i denne kommune med brug af Økonomiudvalg og diverse andre udvalg, herunder, håber jeg meget, Sundheds- og Om-sorgsudvalget, hvor vi tidligere har drøftet busbetjeningen for de ældre, drøfter, om ser-vicebusser er et alternativ, vi vil bruge, ihukommende hvem der skal finansiere dem. Og så er det lidt mærkeligt, at SF allerede én time efter er villig til at drage konklusionen, inden udvalgsbehandlingen har kunnet finde sted. Det er punkt 1.

Punkt 2 er, at det jo vil være HT relativt uvedkommende i forhold til deres bus-plan, om Københavns Kommune har tænkt sig at gribe ind og selv finansiere nogle ser-vicebustilbud ud over det, HT stiller til rådighed.

Alt dette taler for, at vi tager debatten om servicebusser internt i København, og at SF nu kommer op og trækker deres ændringsforslag.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg fik lige en ide, og det afskærer jo ikke nogen fra, at de efterfølgende kan sige, at de fortsat gerne ønsker kommunalt fi-nansierede servicebusser. Jeg havde ikke noget imod, om man lavede den af Jens Johan-sen foreslåede tilføjelse om servicebusser, forudsat at man kaldte det: »f.eks. ved indfø-relse af HT-finansierede servicebusser«. Det beder jeg om indgår i vurderingen. Jeg tror, det ligger meget i forlængelse af det, en meget bred del af forsamlingen har tilkendegi-vet.

Må jeg så sige til Bente Frost om det med at sende skrivelsen frem, som jo i ad-skillige måneder har ligget på internettet, at vi vurderede, at det var rigtigt at sende den frem til HT, da den var færdig i meget god tid før påske, da vi først havde mødet her se-nere. Så HT har fået dokumenterne fra såvel Bygge- og Teknikudvalget som Økonomi-udvalget, så man allerede tidligt har kunnet lade det indgå i drøftelserne, fremsendt via en fællesskrivelse fra borgmester Søren Pind og undertegnede, som Bygge- og Tek-nikudvalget havde opfordret til. Så alt er i sin skønneste orden,

Og hvis man vedtager denne tilføjelse til Jens Johansens ændringsforslag, så vil det komme til at fremgå af den skrivelse, der nu fremsendes til HT. Man behøver bare at

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

nikke, der er sådan set ingen grund til ... værsgo.

Jens Johansen (F): Jamen jeg synes, det er ganske udmærket, at overborgmesteren pinder det ud. Dette er jo et hørings svar til HT's Busplan 2001, og det drejer sig om HT's busser i denne sammenhæng, og derfor drejer det sig naturligvis også om HT-finansierede servicebusser. Det kan vi godt sige eksplicit. Dette ændringsforslag til vores ændringsforslag vil vi gerne tilslutte os. Og så er det vel ligefrem et spørgsmål, om der overhovedet skal være afstemning om det.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Det ser vi. Jeg skal høre, om der er flere, der ønsker ordet. Det gør Bente Frost.

Bente Frost (V): Nu synes jeg, det begynder at blive interessant. Jeg synes, at det er et meget, meget fint ændringsforslag til ændringsforslaget, overborgmesteren kommer med her. Det er jo lige præcis det, der har været pointen i de ting, jeg har nævnt, at nu bliver vi nødt til at diskutere en ændret måde at se på HT på.

De skærer 180.000 bustimer svarende til 10 pct. af busdriften, efter at de har korrigeret tallene 30 gange inden for de sidste 3 uger. Og nu er vi så nede på, at det er 180.000 og 10 pct. af vores buskørselstimetotal i København.

10 pct. af 228 mill. kr. om året er noget med 22,8 mill. kr., hvis jeg regner rigtigt. Det kan man få ret meget servicebustilbud for. Så det synes jeg var et glimrende forslag. Ideen må være, at de penge, som københavnere bruger, og når vi så har så stor en grad af selvfinansiering på kørslen i København, så kan det i hvert fald ikke være rigtigt, at de 10 pct. af vores bustimetotal, der bliver skåret væk, skal leveres ud i regionen.

Jeg ved godt, at vi ikke er helt enige med Frederiksborg Amt og Roskilde Amt om finansieringen af HT's bushistorie, uanset hvor gode venner vi er med dem.

Det er så også et svar til Peter Martinussen om, at nu må vi altså kigge på det den vej rundt.

Så vil jeg lige sige til overborgmesteren, at det da er meget fint, at kommunen

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

sender sådan nogle skrivelser ud på internettet, men det ville være utrolig rart, hvis borgerrepræsentanternes internetsystem fungerede. De sidste to weekender har det været umuligt fra fredag eftermiddag og indtil nu at komme ind på internetsystemet. Så selv om vi gerne ville have set skrivelsen, så har det faktisk været umuligt.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Ikke hvis man kiggede før påske, da den blev lagt på.

Det næstsidste, Bente Frost nævnte her, er jo fuldstændig i overensstemmelse med det, der fremgår af indstillingen fra såvel Bygge- og Teknikudvalget som Økonomiudvalget.

Jeg har ikke hørt nogen, der har talt imod indstillingen, som den ligger i sin helhed. Jeg har heller ikke hørt nogen, der har talt imod det af Jens Johansen stillede ændringsforslag med min tilføjelse til det 4. »at«, så det kommer til at lyde: Efter »behov« tilføjes: »f.eks. ved indførelse af HT-finansierede servicebusser.«

13) 211/98

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Økonomiudvalget havde i samme møde, hvor denne sag blev behandlet, forinden fået en redegørelse vedrørende KØR-systemet, som vi også tidligere har haft oppe her. Desværre blev ved den lejlighed i denne indstilling Lars Hutters' bemærkninger, som han ønskede til protokollen, ikke gentaget, og dem skal jeg lige for god ordens skyld læse op:

»Lars Hutters kan ikke tage redegørelsen til efterretning, idet Økonomiforvaltningen ikke kan sandsynliggøre, at KØR-systemet kommer til at fungere tilfredsstillende, at der i 1998 og fremover vil komme yderligere millionkapital til at få KØR-systemet til at fungere, og ønsker derfor sagen drøftet i Borgerrepræsentationen.«

Det er ikke udvalgets konklusion, men Lars Hutters' protokolbemærkning, der ved

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

en fejl ikke er medtaget her.

14) 209/98

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelen**): Forsamlingen fik i begyndelsen af 1997 til orientering udleveret Skatteforvaltningens Inkassoplan for 1997, og formålet var, som man også dengang skrev, naturligvis at skabe øget åbenhed om udviklingen i restancerne til det offentlige og inddrivelsen af restancerne.

Der er nu udarbejdet en evalueringsrapport af forvaltningen, som viser resultaterne i 1997 i forhold til målsætningerne. På de fleste punkter er målsætningen nået. På de manglende punkter er mål og indsats revurderet og i en række tilfælde medtaget i Inkassoplan 1998, som blev behandlet i Økonomiudvalget i slutningen af marts måned.

15) 200/98

Ole Hentzen (C): På vegne af 21-mands-gruppen vil vi gerne indstille en delegeret til generalforsamlingen, og det er Aksel Nørholm, en af formændene fra Venstre.

Vi mener, at disse to poster, som kommunen har haft i en årrække i Bella Centret, skal ses i sammenhæng, og derfor skal de selvfølgelig også fordeles set i denne sammenhæng, ikke mindst set i lyset af, at kommunen nu skifter praksis.

Den hidtidige praksis kunne man måske køre under den gamle ordning ved, at man ved, at overborgmesteren jo med det embede, der er så voldsomt, umuligt kan lave det bestyrelsesarbejde, der ofte kræves i erhvervsdrivende bestyrelser. Derfor har man altid sat den øverste kommunale økonomiske embedsmand ind i bestyrelsen på den plads, man har sikret i Bella Centret.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Det princip ønsker man nu at ændre. Man ønsker ikke kommunens øverste finansielle embedsmand placeret i bestyrelsen for Bella Centeret som kommunens repræsentant. Det tager vi til efterretning og synes, jamen det er så det. Vi skal ikke her debattere motiverne til, at man ikke ønsker den øverste økonomiske embedsmand placeret i bestyrelsen. Det er overborgmesterens valg i indstillingen.

Men så er der 2 pladser, og så ønsker 21-mands-gruppen at gøre krav på plads nr. 2 som delegeret til generalforsamlingen og indstiller Aksel Nørholm.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg ved ikke, om det skal forstås som yderligere en delegeret til generalforsamlingen?

Lars Engberg (A): Jeg synes, at sagen er betydeligt mere nuanceret, end Ole Hentzen giver udtryk for. For når man hører på Ole Hentzen, så har man indtryk af, at der er tale om 2 identiske pladser, og det er der langt fra. Der er tale om 1 bestyrelsesplads, og der er tale om 1 plads som delegeret på generalforsamlingen.

Det er klart, at bestyrelsesmedlemmet også er medlem af generalforsamlingen, andet ville være meget underligt. Men derfra og så til at sige, at det af den grund bliver et tomandsvalg, som medfører, at vi skal vælge efter forholdstal herinde, mener jeg faktisk, at der er meget langt. Der er tale om 2 forskellige pladser, sådan opfatter vi det.

Men det er jo lidt vanskeligt at forhandle den sag på den måde her, og måske kan man også sige, at sagen ikke er oplyst med henblik på, at vi kan tage den diskussion i dag. Vedtægterne for Bella Centret er ikke vedlagt, osv., osv. Og derfor kunne jeg da forestille mig, at vi måske, hvis der er tid til det, jeg ved ikke, hvornår generalforsamlingen er, kunne vende sagen i Økonomiudvalget.

Ole Hentzen (C): Jeg er glad for, at Socialdemokratiets repræsentant fra talerstolen bekræfter, at det bestyrelsesmedlem, som kommunen sætter ind, naturligvis er en part af generalforsamlingen, det er der ingen tvivl om. Og derved er der også 2 pladser, det siger jo sig selv.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Det er rart, at man på den måde kan få Socialdemokratiet til at bekræfte, at 1 plus 1 nu engang er 2, og når der er 2, så er det nu engang sådan, at det d'Hondtske system går i gang, og så har 21-mands-gruppen 1 post at besætte.

Vi har intet imod, at sagen bliver yderligere drøftet og hygget i Økonomiudvalget, og jeg skal derfor foreslå, at sagen ved forhandlingernes afslutning henvises til Økonomiudvalget.

16) 199/98

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Der er modtaget indstilling om, at følgende udpeges til medlemmer af bestyrelsen: Johannes Nymark, Mona Heiberg, Jytte Iuel og Jarl Cordua. Jeg skal høre, om der er bemærkninger hertil? (*Ophold*). Det er ikke tilfældet ... jo, Ole Hentzen, undskyld.

Ole Hentzen (C): Jo, det har Ole Hentzen på Den Konservative Gruppens vegne, idet indstillingen fra overborgmesteren er noget uklar.

Hvis forsamlingen vedtager dette forslag, som det ligger, så vil forsamlingen efter denne vedtagelse have besluttet at udskifte bestyrelsen i Tor, inden generalforsamlingen har fundet sted. Jeg ved, at overborgmesteren skulle være gjort bekendt med dette, men åbenbart ikke har ønsket at lade det optræde i dette hersens.

Jeg har fået at vide af borgmesteren, der også er den nuværende formand for Tor, at det ville være rimeligt, at Borgerrepræsentationen ved, at det har den konsekvens, at de medlemmer, man sætter ind i bestyrelsen i dag, skal skrive under på de gamles vegne helt og holdent, for de når ikke at holde generalforsamling før engang i maj måned.

Så derfor var det måske mere betimeligt, at man stillede det ændringsforslag som en tilføjelse – og det er jo ikke navnene – at de selvfølgelig udpeges til medlemmer af Ejendomsselskabet Tors bestyrelse med virkning fra 1. juni 1998. Mig bekendt finder

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

denne generalforsamling sted 28. maj 1998.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg vil godt sige, at for det første har Ole Hentzen også i andre sammenhænge talt om magistratsindstillinger og borgmesterindstillinger. Det er der ikke tale om længere. Der ligger her en indstilling fra forvaltningen. Jeg har ikke været bekendt med dette. Det havde været rart, om Økonomiforvaltningen, hvis der havde været tale om noget sådant, var blevet gjort bekendt med det, inden sagen var på dagsordenen.

Jeg ser ingen hindringer i at foretage den af Ole Hentzen foreslåede justering, og jeg skal høre, om der er bemærkninger hertil? (*Ophold*). Det er ikke tilfældet. Og udpegningen af de 4 pågældende? (*Ophold*). Det er der heller ingen bemærkninger til. De er valgt ... undskyld, det er en valgsag, Mona Heiberg har ordet.

Mona Heiberg (A): Jeg kan ikke helt forstå hr. Ole Hentzens bemærkninger, idet bestyrelsen jo skal til interessentskabsmøde, og der har den gamle bestyrelse aftalt – at det ikke fremgår af indstillingen, tror jeg er en forglemmelse, rent ud sagt – at det er den nuværende formand, der varetager det næste møde som formand. Og så vil udpegningen gælde derefter. Det kan jeg ikke forstå, at den konservative borgmester ikke har informeret den konservative politiske ordfører om.

Ole Hentzen (C): Jamen fru Mona Heiberg. Det er jo netop det, den konservative borgmester, nuværende formand for Ejendomsselskabet Tor, har informeret sin gruppeformand om, nemlig at det skal stilles som ændringsforslag, idet det ikke er medtaget i den indstilling, der er fra Økonomiforvaltningen.

Sådan som ordene er faldet fra den pågældende, som jo altså er den nuværende formand for bestyrelsen, så er det tilskrevet forvaltningen, at man ønsker denne ordlyd ind i indstillingen netop for at sikre, at der ikke sker dette juridiske slip.

Så der er ikke i sagens substans nogen som helst uenighed om, at det – sådan hører jeg Mona Heiberg – er naturligt, at man ikke jager nogle nye mennesker ind i noget, som

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

ikke er afsluttet af den gamle bestyrelse. Sådan som juraen nu engang er, når Borgerrepræsentationen har vedtaget, hvem der sidder i bestyrelsen, så sidder de der fra det øjeblik, vedtagelsen er gennemført her.

Så derfor er jeg da glad for, at man tager ændringsforslaget med, og jeg kan forsikre, at den nuværende formand for Tor, som altså også er borgmester for et eller andet Kultur- og Fritidsudvalg, har instrueret sin gruppeformand om, at det skal indgives.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg tror, at alt er på plads. Der er ikke uenighed om udpegningen af de 4 og ej heller om den af Ole Hentzen foreslåede justering. (*Ophold*). Det var ikke tilfældet, og det er ikke tilfældet. Indstillingen er tiltrådt, og de pågældende er valgt.

17) 226/98

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg gætter på, at Lars Engberg vil bede om ordet.

Lars Engberg (A): Vi har ikke afleveret noget navn til det her. Det er et enmandsvalg, og derfor er det Socialdemokratiet, der har posten, men vi har ikke afleveret noget navn. Det er faktisk vores opfattelse, at det er ressortborgmesteren eller måske endda en af hans betroede embedsmænd, der skal have jobbet.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg ved ikke, om Ole Hentzen har modtaget et brev fra borgmesteren. Men jeg vil foreslå, at vi vælger Thustrup Hansen til det pågældende hverv.

Ole Hentzen (C): Jeg kan oplyse formanden for forsamlingen, hr. Jens Kramer

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Mikkelsen, om, at gruppeformanden for Den Konservative Gruppe ikke har modtaget nogen indstilling om, at posten skal besættes med borgmesteren for Kultur- og Fritidsforvaltningen. Men gruppeformanden har spurgt borgmesteren for Kultur- og Fritidsudvalget, om det er en post, han skulle sættes ind i, og skulle have en tilbagemelding, om det var derinde. Den er ikke kommet, så derfor kan jeg ikke anbefale, at forsamlingen med formanden for forsamlingens indstilling indsætter borgmesteren i denne post, idet borgmesteren ikke har givet sin tilslutning.

Jeg håber, det er tydeligt nok fortalt til formanden for forsamlingen.

Jens Johansen (F): I sidste valgperiode var denne post ressorthørende til kulturområdet, og det er også den opfattelse, vi har haft i den store konstitueringsgruppe.

Jeg vil da så sige, at hvis den ikke af ressortborgmesteren opfattes som ressort, jamen så kan vi jo ikke stå her og forhandle om, hvem der så skal have den, idet vi ikke umiddelbart, uden videre er af den opfattelse, at det er Socialdemokratiet, der skal have den. Så jeg vil foreslå denne sag henvist til Økonomiudvalget.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg ved ikke, om Lars Engberg ønsker ordet? Lars Engberg har i hvert fald markeret. Lars Engberg frafalder.

Der er forslag om henvisning af sagen til Økonomiudvalget ... (*Afbrydelse*). Vi foretager i fornødent omfang høring af Kultur- og Fritidsudvalget, Jens Kjær, hvis der er behov for det.

18) 198/98

19) 234/98

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Borgmester **Per Bregengaard**: Jeg skal gøre opmærksom på, at der har indsneget sig en fejl, fordi Karin Storgaard nu er både medlem og suppleant til bestyrelsen ved Ungdomsskolen i Utterslev. Det rigtige medlem skulle være Sven Milthers.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Der bliver nikket af Karin Storgaard. Det er rigtigt, at hvis man både er medlem og suppleant, så er der et problem. Må jeg bede om, at afklaring af dette, hvis der måtte være usikkerhed, også dækkes af be- myndigelsen. (*Ophold*). Det lader til at være tilfældet.

20) 233/98

21) 221/98

Borgmester **Peter Martinussen**: Jeg skal ikke knytte forfærdelig mange bemærk- ninger til dette forslag, der jo, som det fremgår, i det væsentlige er en teknisk opfølgning af allerede truffne beslutninger her i forsamlingen.

Det handler om, at der i Sundheds- og Omsorgsudvalgets del af budgettet for 1998 er forudsat ombygning af en række plejehjem, der ikke lever op til de kvalitetskrav, vi i dag stiller til de plejeboliger, vi gerne vil tilbyde vores ældre her i byen.

Der blev den 19. november 1997 givet en tillægsbevilling på 10 mill. kr. til for- valtningen med henblik på, at man løbende kunne afholde teknikernes projekteringsud- gifter, indtil de enkelte byggesager kunne forelægges forsamlingen her og udgifterne indarbejdes i byggesagerne. Af forskellige grunde, ikke mindst det sene tidspunkt for bevillingen, har det ikke været muligt at afholde disse projekteringsudgifter i 1997, og

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

det er derfor bevillingen ønskes overført til 1998.

Jeg skal sige, at arbejdet med projekterne nu er så langt fremme, at i alt fald nogle – forhåbentlig de fleste – af projekterne forventes at kunne forelægges for forsamlingen her umiddelbart efter sommerferien. Og for at overholde den stramme tidsplan vil det være hensigtsmæssigt at kunne udnytte de kommende sommermåneder til detailprojektering, således at denne gennemføres sideløbende med behandlingen af støttesagerne i øvrigt.

Jeg skal gøre opmærksom på, at der også i denne sag desværre har indsneget sig en fejl på den måde, at tillægsbevillingen er opgjort eksklusiv moms, og det er beklageligvis ikke korrekt. Momsen gælder også her. Bevillinger af denne art skal opgøres inklusive moms, og det korrekte bevillingsbeløb er derfor 12,5 mill. kr., der dog, skal jeg skynde mig at sige, kommer tilbage til kommunekassen i forbindelse med den endelige prioritering.

Jeg vil afslutningsvis ud over at understrege dette med beløbet gerne understrege, at Borgerrepræsentationens godkendelse af denne indstilling ikke foregriber forsamlingens behandling af Plejeboligplanen, som vi er ved at behandle i Sundheds- og Omsorgsudvalget. Beslutningen her er nødvendig, hvis vi skal overholde tidsplanen og betale teknikerne løbende for det arbejde, der allerede er udført.

22) 235/98

23) 210/98

Borgmester **Winnie Larsen-Jensen**: Jeg vil gerne give denne sag et par enkelte bemærkninger med på vejen.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

For det første vil jeg gerne markere den ændring, som ligger i udmøntningen af de 65 mill. kr. Det var oprindeligt forudsat, at de skulle anvendes til egentligt nybyggeri af 280 nye pladser, men det har desværre vist sig, at det er endnu vanskeligere, end vi havde forventet, at realisere 280 pladser ved hjælp af nybyggeri.

Derfor har hele planen i forhold til de oprindeligt afsatte midler undergået en vis forandring, som nu gør, at vi kan komme op på 750 pladser ved hjælp af flere forskellige alternativer.

De alternativer er nok ikke, vil jeg godt markere, det, som vi i Socialdemokratiet allerhelst så i den sammenhæng. På den anden side indgik vi en aftale sidste år om at lade det komme an på en prøve, om det er flere dagplejepladser, om det er mere frit valg, eller hvad det er, københavnernes gerne vil have.

Derfor vil jeg også gerne give Konservatives og Venstres ændringsforslag et par bemærkninger med på vejen.

Det er min vurdering, og jeg har også spurgt forvaltningen, det har været drøftet i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget, at med det, vi lægger op til her, har vi nået det maksimale af, hvad vi kan forvente at etablere af kommunale dagplejepladser.

Det er sådan, at københavnernes ikke efterspørger dagplejepladser i samme omfang som de efterspørger vuggestuepladser. På den anden side er det sådan, at når man først har fået en dagplejeplads, så er den gode kvalitet, vi har, også noget, som københavnernes er glade for.

Men når vi tænker på, hvordan boligsammensætningen er i vores by, når vi tænker på som sagt den nuværende situation, og selv om vi forbedrer ansættelsesvilkårene for dagplejerne, så tror jeg ikke på, Den Socialdemokratiske Gruppe tror ikke på, at det er muligt at få endnu flere til at blive ansat som kommunale dagplejere, hverken af fysiske årsager eller i forhold til, hvor svært det har været indtil nu.

Konservatives og Venstres ønske om at kunne etablere endnu flere frit-valgsordninger stiller jeg mig også tvivlende over for.

Jeg har bemærket, at man mener, at det er fordi vi ikke reklamerer nok, og dertil vil jeg sige, at nu har vi samlet hele pjecesamlingen ude i Rygeværelset her i dag. Der er

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

en meget fin pjecce om frit-valg-ordninger, som meget informativt fortæller, hvordan man kan gøre det.

Der er også kommet et servicehæfte til, fordi det er nemlig meget kompliceret. Det har vi også diskuteret i Familie- og Arbejdsudvalget, at vi så gerne, at socialministeren ændrede lidt på kriterierne, så det blev lidt nemmere og lidt mere logisk at få de her ordninger, men det er ikke noget, vi selv kan ændre på. Derudover har vi »Når dit barn skal passes«, som omtaler alle mulighederne. Og så har vi forsøgsdagplejen.

Jeg vil ikke mistænke nogen af Borgerrepræsentationens medlemmer for ikke at have set de her pjecer. De går nemlig målrettet til de forældre, som har børn under 1 år, og det er der ikke så mange medlemmer af Borgerrepræsentationen, der har. Men de, der er i kontakt med pladsanvisningssystemet, kender dem selvfølgelig, for det er dér, de bliver udleveret.

Derfor vil jeg godt meddele, at Den Socialdemokratiske Gruppe ikke agter at stemme for ændringsforslagene. Vi tror stadig væk grundlæggende på, at de allerfleste københavnere helst vil have en institutionsplads. Men vi vil på den anden side ikke fratage nogen muligheden for at få noget andet.

Vi skylder hinanden at budgettere realistisk, og jeg mener, at det er en realistisk udmøntning af de 65 mill. kr., der er lagt op til her, på den ene side at tilgodese københavnernes efterspørgsel og på den anden side at budgettere realistisk, så vi ikke vedtager fugle på taget, men vedtager pladser, som kan blive en realitet. Det forventer københavnere af os.

Helen Hedemann (F): Det, der har fået mig op, er ændringsforslaget fra Venstre og Konservative.

I SF mener vi ikke, at det er nok alene at sikre pladsgarantien, der skal også være kvalitet i pasningen. Og det mener vi der er, hvis man giver det pædagogiske tilbud, der ligger i daginstitutionerne. Det har vi også givet udtryk for i udvalgsindstillingen, idet vi har gjort helt klart, at vi prioriterer at få børn passet i daginstitutioner og bestemt ikke i frit-valg-ordninger. Så derfor kan vi i SF ikke støtte ændringsforslaget fra Venstre og

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Konservative.

Vi mener heller ikke i SF, at vi yderligere skal øge markedsføringen af de alternative pasningsordninger. Som borgmester Winnie Larsen-Jensen lige gjorde opmærksom på, så er der allerede reklameret for det, og det synes jeg der er i mere end høj grad, vil jeg sige. Så vi støtter heller ikke en yderligere markedsføring af de alternative pasningsordninger.

Bente Møller (Ø): Vores ordfører er bortrejst på kursus, så jeg har fået fornøjelsen af at være ordfører på familie- og arbejdsmarkedssagerne i dag.

Det er også Enhedslistens holdning, at pædagogiske dagtilbud, der lever op til den formålsparagraf, der jo er i den nye servicelov, der træder i kraft 1. juli, er de bedste tilbud, vi kan give de københavnske børn.

Og fra 1. juli er det jo også sådan, at forældrene ikke har noget frit valg, før de ventelistemæssigt er berettiget til en plads. Det vil sige, at man skal stå på venteliste, indtil man har ret til pladsen, og så kan man vælge en privat pasningsordning, som man kan få kommunalt tilskud til, og denne ordning skal godkendes af kommunen. Vi synes, det er godt af hensyn til børnene, at der er lidt kontrol med, hvem det er de skal kastes i grams hos. Derfor kan vi selvfølgelig heller ikke støtte det ændringsforslag, der ligger.

Og vi ønsker også at give udtryk for, at vi da er meget positivt indstillet over for at overføre nogle af de penge, der er sat af til dagpleje, forsøgsdagpleje og frit-valgsordninger, hvis det skulle lykkes at finde nogle steder, hvor man kan etablere nogle helt almindelige daginstitutioner.

Martin Geertsen (V): Det er svært rigtig at vide, hvordan man skal opfatte denne indstilling, om man skal opfatte den som en lidt opgivende holdning hos Socialdemokratiet og dermed hos borgmesteren, eller om man skal vælge at opfatte den som lidt af en sejr for dem, der i en efterhånden længere årrække har forsøgt at påkalde sig Socialdemokratiets opmærksomhed på hele børnepasningsområdet.

I hvert fald er der en del uden for Socialdemokratiets rækker, som har søgt at

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

overbevise borgmesteren om, at der er altså andre måder at passe børn på end at passe dem i en kommunalt finansieret daginstitution. Og vel at mærke måder, ikke som jeg kunne forstå Bente Møller før var bange for, men måder, hvor det ikke går ud over det pædagogiske niveau. Det ved jeg optager borgmesteren, og jeg kan altså også høre, at det optager Bente Møller en del.

Men desværre, desværre, er det ikke af lyst, at borgmesteren og forvaltningen nu tyr til at give de alternative pasningsmuligheder en saltvandsindsprøjtning. Det er simpelt hen af nød. Borgmesteren bryder sig nemlig i virkeligheden slet ikke om dagplejemødre. Og hun bryder sig endnu mindre om deciderede private pasningsordninger. Jeg tror, at borgmesteren i virkeligheden helst ser, at mest mulig, om ikke al, børnepasning foregår i den kommunale daginstitution.

Men nu er det altså desværre sådan, at København er stødt på virkeligheden, en virkelighed, hvor lysten til at bygge desværre er blevet overskygget af en virkelighed, hvor kommunen faktisk har lovet københavnerne, at de skal have passet deres børn.

I Venstre tror vi ikke på, at det problem bliver mindre. Det viser sig jo nemlig, det ser vi også i udvalget, at det til stadighed bliver sværere og sværere at finde egnede grunde og egnede bygninger til at bygge institutioner i Københavns Kommune på.

Derfor er vi i Venstre også oprigtig nervøse for, om kommunen kan holde sit løfte, og det er i det lys, vores og Det Konservative Folkepartis ændringsforslag om at overføre samtlige 65 mill. kr. til driften skal ses.

Det er jo ikke mange minutter siden borgmesteren var oppe på talerstolen og proklamere, at de københavnske forældre jo ikke vil benytte sig af de alternative pasningsmuligheder. Til det er der bare at sige: Nej, det tror pokker. De københavnske forældre har jo indtil for meget kort tid siden ganske enkelt ikke anet, at man kunne få passet sine børn uden for en kommunal daginstitution.

Det er også derfor Venstre og Det Konservative Folkeparti ønsker, at kommunen i højere grad, end det er tilfældet nu, kommer ud over rampen, kommer ud og får sagt: Jamen der er altså andre muligheder, der er andre måder, I københavnske forældre kan få passet jeres børn på. Det er i det lys, den anden halvdel af vores ændringsforslag skal

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

ses.

Og så kan jeg ikke lade være med kort til sidst at kommentere min gode udvalgskollega Bente Møllers bemærkninger, hvor hun siger, at vi skal holde øje med, at det ikke er hvem som helst, der passer vores børn. Hvad med at man sagde, at det er forældrene, de som rent faktisk, teknisk set, har født børnene, der vurderer, jamen hvor vil vi i virkeligheden helst have, at vores børn skal passes?

Lars Hutters (L): Jeg er ikke medlem af det pågældende udvalg, så jeg vil stille nogle spørgsmål til borgmester Winnie Larsen-Jensen.

Der står i det her forslag, at det er en udvidelse af pladsgarantien. Jeg vil gerne bede borgmesteren ærligt fremlægge, hvordan det går med det politiske mål at overholde pladsgarantien.

Når jeg stiller spørgsmålet, så skyldes det, at jeg de sidste måneder har fået adskillige henvendelser fra en bestemt borgergruppe, forældre, som er meget fortvivlede over, at de ikke har mulighed for at få plads. Og de stiller spørgsmålet: Hvad er det for noget med den pladsgaranti, Lars Hutters? Når vi står med vores problem, så kan vi ikke få det løst, og det er utrolig uhensigtsmæssigt. Jeg har fået fortalt historier om, hvordan de på skift har fået forskellige typer af orlovsordninger og andre ting igennem på deres arbejdsplads, for at de selv har kunnet passe barnet.

Jeg vil også sige til dem, som mener, at det altid vil være lykkeligt med de alternative ordninger, at jeg har fået fortalt historier om, at nogle i starten har måttet have dagplejemødre, der som et eksempel på deres pædagogik syntes, at det var helt i orden, at de små børn, babyer vel nærmest, gik rundt og pillede ved nogle ting og så kom til skade. Dagplejemoderen sagde: Jamen så værner de sig nok til at lade være med at gøre det. Og det var altså en situation, der gjorde utrolig ondt på de mødre, som måtte passe deres arbejde eller uddannelse ... *(Afbrydelse)*.

Efter de mange henvendelser har jeg beklageligvis den opfattelse, at enten må man altså informere borgerne i København om, at der ikke er nogen reel pladsgarantiordning i København. Eller også vil jeg bede borgmesteren om at fremlægge en plan her i Bor-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

gerrepræsentationen, der klart og realistisk fortæller, hvordan man løser det problem.

Som man kan se af bilagene til det her dagsordenspunkt, så stiger ventelisterne. De stiger lidt forskelligt i de forskellige distrikter, men de stiger.

Og jeg mangler også at få en orientering om, hvorfor det ikke kan lykkes at finde passende arealer, hvor man kan bygge daginstitutioner. Jeg kan godt ud fra nogle af de steder i byen, jeg kender til, hjælpe til med, hvor jeg ved, at Københavns Kommune er engageret, så man meget frit kunne påbegynde en byggeplan for en daginstitution.

Jeg synes også, at man burde medinddrage Bygge- og Teknikudvalget og lokalplanarbejdet i det her og simpelt hen via lokalplanarbejdet pålægge, at der skal bygges daginstitutioner.

Den socialdemokratiske borgmester slog sig frem til valget i november op på, at Socialdemokratiet som det allerførste politiske punkt i sin valgkamp gik ind for, at Socialdemokratiet var en garanti for, at man sikrede børnefamilierne og at man sikrede pladsgarantien. De samme numre forsøgte man jo at gentage i forbindelse med folketingsvalget med genvalget af Nyrupregeringen.

Jeg synes, det nu er på tide, at Socialdemokratiet bliver draget til ansvar politisk for det. Kan vi få et svar? Er der en reel plan for, at pladsgarantien kan opfyldes, herunder en plan for, at man opnår at tage alle midler i anvendelse for at få udbygget daginstitutionerne? Ellers må jeg konstatere, at det er ét stort hykleri, der præger Socialdemokratiet.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg skal, inden jeg giver Benhaddou ordet, beklage, at min mobiltelefon ringede. Men det skyldes meget apropos, at min kone er i byen og der er barnepige til børnene derhjemme, så hun har fået mobiltelefonnummeret. (*Lars Hutters*: Må jeg godt sige til overborgmesteren, at det er meget generende, at der bliver talt bag ved en). Det er jeg fuldstændig enig med Lars Hutters i.

A. Benhaddou (D): Jeg vil sige, at CD ser ikke så negativt på det forslag, som ligger her, om fordelingen af de 65 mill. kr. Faktisk ser jeg positivt på, at der er sket en

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

ideologisk holdningsændring hos Socialdemokratiet i København. Det synes jeg, at Venstre og Konservative burde tage positivt op og samarbejde hen over midten sammen med Socialdemokratiet og f.eks. CD.

Vi kan jo klart se ud fra det her – det viser også angrebet fra Enhedslisten og SF på Socialdemokraterne – at Socialdemokraterne egentlig i det her tilfælde har afsat midler til forsøgsdagplejen og til særlige frit-valgs-ordninger. Det ved vi jo er noget, som ikke ideologisk ligner Socialdemokratiets gamle ideologiske holdning.

Derfor synes jeg, at Venstre og Konservative hellere skulle have samarbejdet med Socialdemokraterne og eventuelt med CD om at få gennemført en plan, som var til gavn for alle børnefamilier, i stedet for at komme med sådan et ændringsforslag, som på en måde faktisk virker mere provokerende over for Socialdemokratiet.

Jeg synes, det er positivt, og derfor støtter jeg forslaget, som det ligger. Og dermed forkaster jeg Venstres og De Konservatives forslag.

Med hensyn til det, der er årsagen til det her forslag, skal man se sådan på det, og der har jeg fået erfaring ved at sidde i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget, at når man skal vælge en grund, hvor man skal bygge en daginstitution, så er det utrolig svært at finde egnede steder, samtidig med den tid, det tager at få bygget en daginstitution, det kan faktisk strække sig over flere år.

Derfor synes jeg, at den kompromisløsning, som er kommet, at disse 65 mill. kr. bliver fordelt både til de almindelige daginstitutioner og til dagplejens særlige frit-valgs-ordning og forsøgsdagplejen, er en god ting, så jeg støtter det. *(Afbrydelse)*.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Og det er ikke mig, der ringer. Så er det borgmester Winnie Larsen-Jensen.

Borgmester **Winnie Larsen-Jensen**: Jeg har ikke nogen mobiltelefon med.

Meget kort til Lars Hutters. Det kommer desværre ikke bag på nogen, at der ville blive problemer i foråret med opfyldelse af pladsgarantien lige i de her måneder. Og det er også det sædvanlige sæsonudsving, som er nævnt i budgettet for 1998.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Det kommer bag på os, at problemet er blevet så stort, som det er, fordi efterspørgslen er steget. Det synes jeg på den anden side menneskeligt set er godt, fordi jeg ønsker, at så mange københavnske børn som muligt, bl.a. tosprogede børn, skal søge daginstitutionstilbud. Så jeg må sige, at jeg har som menneske ikke noget imod det, men det er klart, at det er vanskeligt at planlægge.

Det er bl.a. årsagen til, at der er inddraget en ikke gennemført besparelse på 6 millioner, fordi vi ved, at der er efterspørgselsudsving.

Lige nu er der, og det kan min borgmesterkollega – nej, det kan han ikke, for han er her ikke, men det kan jeg så som forhenværende socialborgmester udtale mig om, at lige nu er der sandsynligvis en del ledige pladser i fritidshjemmene. Dem skal vi til nu her fra 1. maj at anvise. Vi bliver også nødt til at tage hensyn til børnene, der ikke kan starte i fritidshjem i november-december-januar måned, det kan de først umiddelbart før de skal gå i skole.

Det giver nogle sæsonudsving, og derfor er der særligt pres på det. Det har også været meddelt fra kommunen, at der er problemer med at opfylde pladsgarantien, specielt i nogle bydele.

Det her forslag er så med til at udjævne det, plus at det vil være med til at reducere tiden, hvor man får en daginstitutionsplads, i efteråret, så vi kommer under 1 år. Det er det, der blev udtrykt ønske om, da Budget 98 blev vedtaget. Det er det, vi har vedtaget i forbindelse med Socialplanen, nemlig at vi ønsker en pladsgaranti fra barselsorlovs ophør, og det er det, vi skal arbejde efter.

Og de 65 millioner, som vi taler om udmøntningen af i dag, er 65 millioner, som i fællesskab mellem SF og Socialdemokratiet er afsat som yderligere midler i forbindelse med Budget 98 netop med ønsket om at komme så tæt på 6-måneders-alderen som muligt, for at vi kan tilbyde en daginstitutionsplads.

Det var desværre forudset, at der ville blive problemer, det var bare ikke forudset, at efterspørgslen ville stige så meget, at problemerne lige nu er lidt større. Det bliver afviklet hen over sommeren, og det her er et godt bidrag til det, som sagt på forslag af SF og Socialdemokratiet i forbindelse med Budget 98.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Lars Hutters (L): Jeg skal bare være helt sikker på, at jeg ikke har misforstået borgmesteren, at Borgerrepræsentationen ikke har misforstået borgmesteren.

Skulle det sidste, som borgmester Winnie Larsen-Jensen sagde heroppe fra talerstolen, forstås sådan, at når vi når forbi sommeren, jeg må jeg gå ud fra 1998, så kan vi meddele samtlige forældre, at der ikke vil være nogen som helst problemer med overholdelse af pladsgarantien?

Jeg skal bare lige være helt sikker på, at det var det, jeg forstod, så jeg kan meddele det rundt omkring, og at borgmesteren kan meddele det rundt omkring.

Jeg kan godt være lidt i tvivl om, om jeg har forstået det rigtigt, ud fra de oplysninger, jeg har om fødselsraten, som jeg går ud fra borgmesteren naturligvis kender, selvfølgelig kender borgmesteren da det, for det er da det, man bygger sin planlægning på, at så skal vi ikke høre om nogen overraskelser, når vi når frem til budgettet for 1999, at der er noget, der er kommet bag på borgmesterens afdeling.

Så jeg vil egentlig godt bede om, at borgmesteren kommer herop igen på talerstolen og klart siger, at både jeg og Borgerrepræsentationen har forstået det korrekt: Når sommeren 1998 er gået, og det vil sige, når vi når frem til august 1998, så har borgmesteren herinde meddelt, at ud fra den planlægning og de oplysninger og forskellige facts er der bare en garanti for, at pladsgarantien kan overholdes.

Det er et meget vigtigt budskab, som må trænge ud til forældrene, så det beder jeg altså borgmesteren om at komme op og fortælle.

Martin Geertsen (V): Først til Benhaddou, der siger, at vi ikke må provokere socialdemokrater. Nu er jeg hverken sat i verden eller i og for sig sat i denne Borgerrepræsentationssal for ikke at provokere socialdemokrater, vel snarere tværtimod.

Men det, jeg i virkeligheden er bekymret over, er, at vi ikke bare tilnærmelsesvis kan få opfyldt den pasningsgaranti, vi selv har lovet københavnerne.

Jeg savner stadig væk et svar fra borgmesteren på, om vi ikke kan få løst et problem, som også kan være et problem i forhold til at få opfyldt pasningsgarantien, med at

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

finde egnede bygninger, med at finde egnede grunde til at etablere de daginstitutioner, som jeg ved, at borgmesteren synes er det evigt saliggørende her i tilværelsen. Jeg kunne i virkeligheden brede spørgsmålet en lille smule mere ud og spørge borgmesteren: Hvad er i virkeligheden det vigtigste for Københavns Kommune? Er det at få passet børn, eller er det at få bygget daginstitutioner?

Og er det ikke også rigtigt, at man ikke med garanti kan sige, at københavnernes ikke vil have de alternative pasningsmodeller, fordi de ikke har fået noget at vide om, at der er alternative pasningsmodeller? I den pjece, der hedder »Når dit barn skal passes«, skal man helt om på side 8-10 stykker, før der står 5-6 linier om privat pasning.

Og er det ikke også rigtigt, at det først er for nylig Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen eller i det hele taget Københavns Kommune har fået taget sig sammen og fået lavet noget, som bare tilnærmelsesvis minder om en markedsføring af den private pasningsmulighed?

A. Benhaddou (D): Jeg vil bare svare Martin Geertsen med hensyn til provokation af Socialdemokratiet. Ja selvfølgelig har man da lov til at provokere Socialdemokraterne, det skal jeg ikke kunne tage fra Venstre.

Det, jeg mente med det, var bare, at inden for det her område ser vi, at Socialdemokraterne har rykket sig, og det er jeg i hvert fald som CD'er blevet glad for, og så er jeg gået ind i en forhandlingsposition sammen med Socialdemokraterne på det område, i stedet for at gå ud og markere et modforslag, der faktisk rækker endnu længere ud imod en konfrontationslinje. Det synes jeg ikke jeg vil være med til. Jeg vil hellere sige, o.k., nu har Socialdemokraterne rykket sig; så vil jeg være med til at forhandle noget frem til vores børnefamilier her i København.

Borgmester Winnie Larsen-Jensen: Jeg vil bare sige til Martin Geertsen, at jeg synes, han tog munden en lille smule for fuld lige før, da han sagde, at vi ikke kan opfylde den pladsgaranti, vi har lovet københavnernes. Martin Geertsens parti har ikke været med til at love den pladsgaranti, som jeg har været med til at love københavnernes.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Den pladsgaranti, jeg har været med til at love københavnere, er, at der skal være flest vuggestuepladser. Den skal gælde fra 1-års-alderen, at der skal være en høj og en god kvalitet med et ordentligt niveau i den kommunale dagpleje, og at der skal være et mindre antal frit-valg-pladser som et forsøg.

Jeg kan oplyse, at der i øjeblikket er 100 københavnere, der bruger frit-valg-pladserne, og der er ca. 10.000 børn under 3 år, som bliver passet.

Så den pladsgaranti, vi har lovet københavnere – det er Socialdemokratiet og SF – holdt indtil det begyndte at knibe et par steder sidst i 1997, og så er det accelereret hen over foråret, hvor vi starter 1. maj med at anvise de tomme fritidshjemspladser til de børn, der skal starte i skole efter sommerferien.

Og det er et sæsonudsving, som Borgerrepræsentationen og specielt Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget, tidligere Socialudvalget, er blevet orienteret om, og som også stod i budgettet for 1997, og det vil jeg bede Lars Hutters om at læse.

Så siger Martin Geertsen: Skal vi bygge eller skal vi passe? Vi skal ikke passe for enhver pris, det har jeg også sagt tidligere fra denne talerstol, i hvert fald ikke med det flertal, vi hidtil har kendt i Borgerrepræsentationen.

Jeg har hørt Venstrefolk herinde i Borgerrepræsentationen foreslå, at der må kunne laves alternative ordninger, man må da kunne finde på noget. Den form for lassoløsninger, som vi hidtil heller ikke har brugt på fritidshjemsområdet, det, jeg populært kalder for »en samarit under halvtaget og 100 børn i skolegården«, er ikke det pædagogiske niveau, vi ønsker for pladsgarantien i denne by.

Det pædagogiske niveau, vi ønsker, er bl.a., at vi har aftenåbent, så man ikke behøver at få passet sine børn alle mulige andre steder, hvis man har et krævende job. Det er bl.a., at vi har en del tidlige morgenåbninger. Og det er bl.a., at vi har nogle gode bygninger med rigelig plads og højt til loftet, så børnene ikke bliver stuvet unødigt sammen.

Det er den pladsgaranti, vi i Socialdemokratiet og SF har afsat penge til, og den står vi fortsat ved.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

(Kort bemærkning).

Martin Geertsen (V): Hvor meget man end kan ærgre sig over det, så har borgmesteren nu formået rigtig at få ideologi i sagen. Ved andre lejligheder – jeg skal ikke sige hvor, det må jeg ikke – har borgmesteren givet udtryk for, at ideologi for alt i verden var noget, vi skulle undgå i denne sag om pasning af børn.

Jeg skal blot tørt konstatere, at det øjensynlig ikke betyder noget for borgmesteren, om børn bliver passet. Det, der betyder noget for borgmesteren, er, hvorvidt vi får lavet nogle store, nogle forkromede projekter.

Bente Møller (Ø): Martin Geertsen blev lidt fortørnet over, at Enhedslisten tillod sig at sige, at det er vigtigt, at vi ikke kaster vores børn i grams til hvem som helst. Det mener vi helt alvorligt. Når vi skal ind med offentlige kroner og offentligt tage ansvaret for dér, hvor børn bliver passet, så er det også vigtigt, at det handler om kvalitet.

Hvis man følger med i dagspressen, hvad det er for noget, der sker, når man sætter pasning over kvalitet, så kan man f.eks. læse om en nordsjællandsk skolefritidsordning, hvor 136 børn bliver passet på 80 m². Det er mindre end min lejlighed, og der synes jeg vi har svært nok ved at bo 4 mennesker. 136 børn på 80 m²!

Derfor er det vigtigt for Enhedslisten, ligesom det heldigvis er for Socialdemokratiet og SF, at vi også tænker kvalitet, når vi tænker, hvad det er for noget.

Vi vil jo heller ikke bruge offentlige sundhedsvæsenkroner til at lade folk behandle af nogle, der står og svinger en død kat over hovedet på dem, fordi de har bildt dem ind, at det skulle være godt for dem.

Hvad forældre vælger at gøre, når de selv betaler, skal jeg ikke blande mig i, kun i det omfang, hvor det begynder at true barnets tarv og velfærd og nogle andre bliver nødt til at tage hensyn til barnet. Men når det offentlige skal være med til at betale, så er det vigtigt at tjekke, at kvaliteten er i orden. Det skylder vi vores unger.

Lars Hutters (L): Naturligvis skal der være kvalitet i børnepasning. Det mest værdifulde, forældre har, er faktisk deres børn. Så det tror jeg da ikke der skal være no-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

gen som helst diskussion om.

Men jeg er stadig væk ved spørgsmålet om pladsgarantien. Kan vi meddele forældrene i København, at den bliver opfyldt, eller kan vi ikke?

Jeg er nødt til at sige, at jeg synes ikke der kom et svar fra borgmester Winnie Larsen-Jensen, som kan bruges. Der blev talt om, at der var sæsonsvingninger. Der blev talt om, at når der kom en visitation til fritidshjem, så ville det frigøre pladser på daginstitutionerne.

Ser man på de bilag med ventelister i Københavns Kommune, der er, så vil man kunne se, at det er meget kraftigt stigende. Og jeg kan se ud fra det kendskab – det kan andre også se – ud fra de høringssvar, der er kommet til Borgerrepræsentationen, at f.eks. på Indre Østerbro er det ikke 72, der venter, det er faktisk mere end det dobbelte, det står i de høringsskrivelser, der kommer ind, og som man kan få ovre i nichen, det er 150.

Så derfor vil jeg da godt spørge borgmester Winnie Larsen-Jensen, når borgmesteren taler om, at til sommer kan pladsgarantien muligvis, jeg kan ikke rigtig blive klar over det, blive bragt i orden og ventelisterne ophøre, om det er med de nyeste tal. Er det sådan, at de tal, der er for f.eks. april måned, er steget så kraftigt, at vi skal høre om en måneds tid igen, at det er kommet bag på borgmesteren? Eller hvordan forholder det sig?

Jeg synes, at det virkelig er et centralt politisk spørgsmål, et centralt politisk problem. Kan vi sige til forældrene, at de her problemer bliver løst? Sådan som borgmesteren har svaret i aften, så kan jeg ikke gå tilbage til forældrene og sige, at det er sådan, og så må jeg jo drøfte med de forældre, hvad vi gør ved det, det er helt klart. Vi kan da ikke stiltiende se på det. Jeg vil referere, at jeg har forsøgt at få svar fra borgmesteren i aften. Indtil videre har det ikke kunnet lade sig gøre, og jeg tvivler på det.

Og så må vi på en eller anden måde tage de politiske initiativer, skrive rundt omkring hvordan og hvorledes, at det ikke har reelt indhold, når borgmesteren siger, at der er pladsgarantiordning her i København.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Karin Storgaard (A): Jeg vil sige til Martin Geertsen fra Venstre, at selvfølgelig må man gerne provokere Socialdemokratiet, vi kan sagtens lade os provokere. Men jeg synes, at det indlæg, der kom senere, faktisk var halvuartigt, når Venstre taler om, at vi bare ønsker nogle forkromede projekter, og det betyder ikke noget, om børnene bliver passet.

Hvad i alverden er det for noget sludder, Martin Geertsen står heroppe og siger. Martin Geertsen ved udmærket godt, at det, Socialdemokratiet ønsker, er kvalitet i pasningen. Og så ønsker vi stadig væk at opfylde pasningsgarantien, og det synes jeg stadig væk vi er godt på vej til. Jeg ved, det er svært.

Lars Hutters har også spurgt, om det er rigtigt, hvad borgmesteren står heroppe og siger. Selvfølgelig er det da rigtigt, hvad borgmesteren står og siger. Borgmesteren står da ikke og lyver her på talerstolen, det kan jeg umuligt tænke mig, og det tror jeg da heller ikke, at Lars Hutters tror.

Så vil jeg sige, at hvis Lars Hutters har så mange gode ideer om, hvor vi kan finde nogle arealer at bygge på, så skulle Lars Hutters komme og fortælle det højt. Fordi vi har været på jagt, forvaltningen har været rundt og kigge alle vegne, og det er svært at finde egnede steder. Enten er der forurening på grunden, eller også er der noget med naboerne, eller også er der noget med trafikken, eller også er det for dyrt. Så der er mange ting, der spiller ind, når man skal finde nogle egnede steder.

Så jeg ville da sætte pris på, om Lars Hutters fortalte, hvor det er vi kan finde de grunde herinde. For jeg ved, at man har været rundt omkring og kigge, og jeg har også selv kigget rundt omkring, men jeg har åbenbart ikke været de rigtige steder.

Og så vil jeg sige, at når man lover at opfylde denne pasningsgaranti, så arbejder man stadig væk på det, og det er det, vi har gjort hele tiden. Men det er måske forbigået Martin Geertsen fra Venstre og Lars Hutters, at vi har lavet frygtelig mange pladser. Vi har oprettet mange, mange pladser her i København. Også det sidste tiltag viser, at vi fortsætter, og at vi stadig væk er interesseret i at opfylde pasningsgarantien. Og det vil vi da stadig væk håbe på, at vi kan.

Så det er noget værre sludder, de to herrer siger.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Vi går nu til et par korte bemærkninger. Først borgmester Winnie Larsen-Jensen og derefter Lars Hutters.

(Kort bemærkning).

Borgmester **Winnie Larsen-Jensen**: Under forudsætning af at denne plan med de 751 pladser bliver realiseret, bl.a. med Borgerrepræsentationens hjælp, men også med bydelenes hjælp, fordi i den ændrede kurs, vi lægger for udmøntningen af de 65 millioner, hvor vi veksler anlægskroner til driftskroner, skal bydelene spille med og yde deres bidrag, for ellers kan bydelene få et problem med pladsgarantien, fordi vi faktisk går fra en anlægsinvestering til en mere driftsbetonet investering med den ændring, der lægges op til, som jeg sagde i mit første indlæg.

Om vi kan meddele, om pladsgarantien holder, ja det afhænger bl.a. af den næste sag, der er på dagsordenen, at det bliver muligt at realisere udbygningsplanen, som den ligger under punkt 24 på dagsordenen. Det skal Borgerrepræsentationen også deltage i og sikre de nødvendige byggegrunde og sikre de nødvendige alternative løsninger.

(Kort bemærkning).

Lars Hutters (L): Jeg kan godt lide et socialdemokratisk medlem som Karin Storgaard, hun er virkelig engageret. Jeg må også sige, at nu fik jeg så et svar fra borgmesteren.

Jeg vil lige sige til Karin Storgaard, at jeg ikke har sagt noget som helst om, at borgmesteren står og lyver. Det har jeg ikke sagt noget om. Jeg har bare spurgt, om det, som borgmesteren sagde heroppe på talerstolen, skulle forstås på den måde, for det var det, borgmesteren sagde i første omgang, om man til sommer kunne gå rundt og sige til forældrene, at nu er pladsgarantien i orden.

Jeg har ikke sagt noget om, at borgmesteren har løjet. Hvis det skulle være tilfældet, så vil jeg gerne, at Karin Storgaard her bagved fortæller mig, hvor det er, jeg har gjort det. Det har jeg faktisk ikke gjort. Karin Storgaard ved udmærket godt, Socialde-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

mokratiet ved udmærket godt, at jeg har kun ét eneste formål i denne sag. Det er, at pladsgarantien skal komme til at fungere, og det skal være med kvalitet. Socialdemokratiet og SOL er ikke uenige om en lang række af de her punkter, kun om, hvorvidt det går tilstrækkelig hurtigt for de forældre, der er i klemme. Jo kortere tid en borgmester ...

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Det var i hvert fald korte bemærkninger begge to.

Der er ikke flere, der har begæret ordet, forhandlingerne er afsluttet ... undskyld, Martin Geertsen. Det er mere, fordi jeg kan se, at Lars Hutters markerede igen for en kort bemærkning, og det ved jeg ikke er tilfældet ... (*Afbrydelse*). Det står bare på skærmen heroppe, men der tager teknikken fejl. Det er Martin Geertsen.

Martin Geertsen (V): Karin Storgaard kalder mig halvuartig. Det glæder mig, at jeg faktisk på denne sag er blevet erklæret halvuartig, for så har jeg da opnået lidt af mit mål.

Og lidt af mit mål er også – nu har jeg heldigvis 4 år til det – at få Socialdemokraterne til at indse, at det med kvalitet altså ikke er noget, som hverken borgmester Martinussen eller borgmester Larsen-Jensen har 100 pct. hævde på alene. Der bor rent faktisk en del mennesker i København, op imod ½ million, som jeg tror hver især har deres definition på, hvad kvalitet er.

Så når man hører det her med, at den ene løsning sådan pr. definition er en discountløsning, formentlig fordi der indgår ordet »privat«, så synes jeg, det er at sætte nogle definitioner på, som slet ikke hører hjemme i relation til begrebet »kvalitet«.

Men når vi så har været igennem denne diskussion, så synes jeg egentlig også, det er godt, at Socialdemokratiet har bevæget sig en smule, har set – det fremgår af denne indstilling – at nå ja, men der er jo også andre muligheder end de forkromede daginstitutioner.

Det, jeg faktisk bare havde håbet – jeg ved, at det er et håb, som Socialdemokratiet lynhurtigt vil gøre til skamme – var, at det var et oprigtigt ønske om at se på de alter-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

native pasningsmuligheder, og ikke bare en indstilling, som bliver bragt til torvs, fordi man er ude i tovene i forhold til at opfylde en garanti til københavnernes.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg hørte ikke noget spørgsmål i det sidste indlæg.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet til sagen, og forhandlingerne er dermed afsluttet.

24) 212/98

Borgmester **Winnie Larsen-Jensen**: Med den debat, vi lige har haft om muligheder og ønsker og drømme til, hvordan vi opfylder pladsgarantien i vores by, så skal jeg ikke give denne plan mange ord med på vejen.

Det er et forsøg på at skitsere de muligheder, som man på nuværende tidspunkt, eller da planen blev lavet, kunne se der kunne være for udbygning med alle de besværligheder, der kan være rundt omkring.

Vi ved af erfaring, at sådan en projektplan er det bedste øjebliksbillede, vi kan give. Vi ved, at nogle projekter vil blive forsinket. Vi ved, at nogle projekter vil blive ændret, nogle projekter vil blive opgivet og andre og nye muligheder vil dukke op.

Sådan vil det være i en udbygget by med den komplicerede planlægning, som vi har. Og derfor er det som sagt det bedste øjebliksbillede, vi kan give i forhold til ønskerne og i forhold til de midler, der er til rådighed.

Der er dog en enkelt skønhedsplet, som jeg meget kort vil nævne. Det er en kontakt, vi har fået fra institutionen i Valdemarsgade, den, der til daglig hedder Kongerosen, som er nævnt på side 11 i indstillingen.

Der har ikke været ført egentlige forhandlinger om de i alt 33 pladser, der er nævnt. Derfor vil jeg sige, at jeg synes, det er ærgerligt, at en institution først skal blive

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

opmærksom på det her i forbindelse med forelæggelse for Borgerrepræsentationen. Men vi er i kontakt med institutionen, og jeg kan love for, at der ikke er nogen af de her projekter, der bliver realiseret, uden at der har været forhandlinger med forældrebestyrelser og med personale. Og i øvrigt vil de her projekter, i givet fald de kan realiseres, naturligvis vende tilbage som kapitalbevillinger, først i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget, så i Økonomiudvalget, og endelig i Borgerrepræsentationen.

Demokratiet og dialogen skal selvfølgelig have mulighed for at leve deres liv og deltage i forberedelsen af denne slags projekter, for ellers kommer vi slet ikke igennem. Og så kan det være, at vi må bøje os endnu mere for alternative løsninger, end vi umiddelbart lige har gjort i den foregående indstilling.

Bente Møller (Ø): Når jeg tager ordet, er det for kort at præcisere, at når Enhedslisten i dag tager denne projektplan til efterretning, så er det ikke det samme som at vi har godkendt de enkelte projekter. Vi er fortsat af den opfattelse, at det at tvinge en del af en institution til altid at flintre rundt i bus, fordi der ikke er plads til dem i stamlokalerne, ikke er kvalitet.

Der er også andre projekter, som vi er kritiske over for, f.eks. Grostedet 16, hvor forældregruppen er meget, meget betænkelig ved, at man er ved at gøre et fritidshjem til en børnehave. Det startede som en forsøgsgruppe.

Og sådan kunne vi have kommentarer til mange af dem. Men vi siger, at denne plan vil vi gerne tage til efterretning, og så vil vi i udvalget løbende forholde os til de enkelte sager.

Lars Hutters (L): Borgmesteren har tidligere sagt, at det har været svært at opnå fuld dækning af daginstitutioner, fordi det har været vanskeligt at fremskaffe egnede arealer.

Jeg er lidt ked af, og det gør det selvfølgelig heller ikke muligt ved behandlingen her i Borgerrepræsentationen, at der ikke er en oversigt over, hvilken barriere der forhindrer, at man får de egnede arealer. Jeg kunne forstå en lille smule af det, borgmeste-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

ren var inde på, men jeg savner egentlig en regelret analyse deraf og en regelret metode til, hvordan man kan overvinde det.

Jeg vil blot, som jeg sagde under det forrige dagsordenspunkt, understrege, at jeg vil på det kraftigste anmode borgmesteren og udvalget om at være opmærksom på at bruge lokalplanfremgangsmåden til at reservere arealer til daginstitutioner.

Så kunne jeg forstå på Karin Storgaard fra Socialdemokratiet, at jeg hermed er inviteret til at fremkomme med forslag over for forvaltningen, borgmesteren, med de steder, jeg faktisk har fundet. Det vil jeg da med stor fornøjelse gøre, for i denne sag tror jeg, at vi er enige, og jeg skal gøre alt, hvad jeg overhovedet kan, fordi det er et fantastisk centralt spørgsmål i København.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Vi tager en tur sammen.

Martin Geertsen (V): Det, der fik mig herop, var Bente Møllers bemærkning om at »flintre rundt i en bus«. Der er to måder, man kan flintre rundt i en bus på. Der er udflytterbørnehaver, og så er der de her »rumlepottes«. Jeg ved ikke, hvilken af dem Bente Møller refererer til.

Hvis det er et spørgsmål om udflytterbørnehaver, så er det jo begrænset, hvor mange grunde – det har vi været inde på før – hvor mange bygninger vi i virkeligheden kan finde i Københavns Kommune til at etablere daginstitutioner.

Og det andet er spørgsmålet om rumlepottes. Det har jeg også hørt fra Enhedslistens side før, at man ikke er særlig begejstret for. Men nu ved jeg tilfældigvis, at man fra Enhedslistens side, normalt da, lytter uhyre meget til de faglige grupperinger. Og der har jeg i hvert fald ladet mig fortælle og også hørt fra nogle af dem, som har siddet i sådan en rumlepotte, at man rent faktisk er meget tilfreds. Og det må være drønirriterende for Enhedslisten, at de faglige grupper taler Enhedslisten midt imod.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Det får Bente Møller til at begære ordet, lader det til. Værsgo.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 23. April 1998**

Bente Møller (Ø): Jeg skal gøre det meget kort. Det er ikke noget mål for Enhedslisten i sig selv at takkes fagbevægelsen. Hvis Venstre skulle være af den opfattelse, så kan jeg hermed sige, at det er det ikke.

Enhedslisten har heller ikke noget imod, at københavnske daginstitutionsbørn får udflugtsmuligheder. For vores skyld må man gerne forære alle daginstitutioner en bus og en medarbejder et kørekort. Det, vi har noget imod, er, at der ikke er tilstrækkelig plads i moderinstitutionen, så der altid er en gruppe, der er tvunget til at være på tur.

25) 213/98

26) 218/98

Borgmester Winnie Larsen-Jensen: København er ved at blive en attraktiv by at bo i, og der er også utrolig mange, der gerne vil flytte hertil, og også mange, der gerne vil blive boende. Vi har efterhånden fået en langt bedre boligmasse, ikke mindst på grund af de mange nye og gamle almene boliger.

Men desværre er boliger fortsat en mangel i vores by. Der står formentlig omkring 50.000 mennesker, og rigtig mange af dem er københavnere, på de almene boligselskabers ventelister. Og mange venter tålmodigt i flere år på at få den bolig, de ønsker sig, eller bare på at få så meget som foden indenfor for derefter at søge videre til en endnu mere attraktiv bolig.

Det, vi imidlertid diskuterer i aften, er kommunens mulighed for at gå uden om disse ventelister i de almene boliger og placere borgere, som af sociale årsager har behov for en bolig, som de ikke selv kan få fat i via de almindelige kanaler. Det kan være

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

hjemløse eller nogle, der er i fare for at blive det, eller som af helbredsmæssige årsager har behov for en anden bolig end den, de bor i.

Borgerrepræsentationen besluttede sidste år, at vi skulle benytte os af retten til at disponere over 25 pct. af de ledige boliger, og forvaltningen har derudover tilkendegivelser fra samtlige boligselskaber om, at de 25 pct. kan udvides til 33. Og jeg har forstået på forvaltningen, at de almene boligselskaber er meget indstillet på at indgå i et positivt og fleksibelt arbejde for at løse opgaven bedst muligt.

Men naturligvis kan det ikke altid i en given situation være let at overbevise de mennesker, som har stået på venteliste, og naboer om, at nogle andre medborgere har krav på, at vi passer særligt på dem og lader dem springe ventelisterne over.

Derfor skal vi være sikre på, at vi med den meget svære boligsociale anvisning, vi skal til nu, hvor vi kun har ca. 1.700 boliger til rådighed om året, får den bedste sagsbehandling, og at vi undgår tomgang, at vi får fyldt de boliger, som vi har anvisningsret til, at de uden tøven bliver beboet af nogle, som står i en vanskelig situation.

Når vi så i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget med forvaltningen har diskuteret, hvor mange tilbud man skulle have og hvad god sagsbehandling var, hvordan vi sikrede, at vi rent faktisk fik matchet den rigtige familie, den rigtige beboer med den rigtige lejlighed, så har vi i flertallet lagt vægt på, at den gode sagsbehandling ikke bliver bedre af at blive gentaget, ikke bliver bedre af at blive anket.

Det er en klar forventning, at forvaltningen går meget tæt på de enkelte familier: Hvad er det, de skal bruge? Hvad er det, der er vigtigt? Hvad er det, der er vigtigt for, at man ønsker et bestemt lokalområde? Er det børnenes tilknytning til skoler eller institutioner? Er det ønsket om at komme langt væk fra en voldelig ægtefælle? Er det ønsket om at komme tæt på noget netværk, man har, som kan støtte en i en vanskelig situation?

Og der forventer vi klart, at den undersøgelse og den gode sagsbehandling tager man udgangspunkt i i første hug. Det er en klar forventning, at man ikke indstiller et menneske til en boligsocial anvisning, uden at man har gjort sig de her ting klart. For det er jo det, der indgår i hele den boligsociale situation: Hvad er det for en situation, de her mennesker står i? Hvad er det, der er nødvendigt for, at de kan få deres boligproblem

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

om ikke løst, så i hvert fald forbedret? Og der mener vi, at man lige så godt kan have forventningen og som udgangspunkt, som der står, anvise én bolig, nemlig den rigtige, i første runde.

Helen Hedemann (F): Nu talte borgmesteren om den bedre boligmasse, vi har fået i Københavns Kommune. Det er da kun glædeligt. Det synes jeg vi skal glæde os utrolig meget over. For så mange færre vil der også være til at takke nej til det første tilbud. Det er jo indlysende. Hvis de tilbud, man får, er så meget bedre, så bliver der jo også en mindre risiko for, at man vil sige nej.

Men i SF finder vi det stadig væk væsentligt, at man som borger her i kommunen har ret til at takke nej til en anvist bolig, og det er uanset om man er akut boligsøgende. Det kan ikke være rigtigt, at man af den grund skal slettes af listen.

Som jeg sagde sidste gang, da vi havde sagen til behandling her i Borgerrepræsentationen, så kan der jo være mange gode grunde til, at man er nødt til at takke nej til et tilbud.

Forvaltningen har i sin indstilling medsendt 10 eksempler på afslag, der er givet i forbindelse med tilbud af bolig. Det er da indlysende, at nogle af afslagene, f.eks. at man ikke vil bo sammen med fremmede, er usaglige, mens andre af afslagene, f.eks. at man helst vil blive boende på Amager, hvor børnene har institutionsplads og skole, og hvor man har sin omgangskreds, jo har en ganske rimelig begrundelse, og det svarer til den type begrundelser, som SF mener, at forvaltningen skal tage hensyn til.

Som jeg også sagde sidst, så kan grundene til at sige nej til en bolig være meget subjektivt bestemte, og det er ikke til at forudse for andre.

Når man læser indstillingen, forvaltningen har sendt ud, så vil man lægge mærke til, at forvaltningen i meget høj grad gør brug af vendingen "ønskeboligen", hvad der så menes med det udtryk.

Jeg tror, at de personer, der er i den absolut forfærdelige situation at være akut boligsøgende, meget langt fra føler, at de med nogen rimelighed kan regne med at få den ønskebolig med henvisning til Socialforvaltningens boliganvisning. Men jeg mener sta-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

dig væk, at alle har krav på lydhørhed, også når det gælder deres boligønsker.

Vi vil derfor i SF fastholde, at boligsøgende skal have ret til mere end ét boligtilbud. Men i erkendelse af, at der ikke er flertal for at give 3 boligtilbud, så vil jeg her tilkendegive, at SF vil stemme for Alternativ 2.

Samtidig vil jeg stille det *ændringsforslag* til Alternativ 2, at det 2. »at« i Alternativ 1 også kommer til at indgå i Alternativ 2. Det har vi også diskuteret i udvalget, og de, der i øvrigt var enige i, at vi skal have Alternativ 2, var også enige i, at vi skal få indarbejdet det 2. »at« i Alternativ 2.

Bente Møller (Ø): Nogle gange er man jo heldig, for Helen Hedemann har stort set sagt det, jeg havde planlagt jeg ville sige, og så er der ingen grund til at gentage det. Heller ikke alt det her med, at vi jo selv er skyld i, at vi er i den her situation, at vi har alt for få boliger at tilbyde.

Heller ikke måske i denne sammenhæng, at det måske var på tide, at vi prøvede at få en lovgivning, der gav os mulighed for også at disponere over nogle af lejlighederne i det private boligbyggeri, så vi ikke blev nødt til at lave så mange byprojekter som dem, vi havde før, fordi det ender med, at vi skal samle alle dem, der har de dårligste betingelser i samfundet, de samme steder.

Men altså Enhedslisten ønsker, at man får mulighed for at få mere end ét tilbud.

Martin Geertsen (V): Ja det er jo lidt af en halvlang debat, som vi formodentlig kan afslutte her i aften.

For Venstre er der ikke nogen tvivl om, at det bedste ville være at holde fast i den oprindelige indstilling, nemlig kun at give de akut boligsøgende ét tilbud.

For det første fordi vi er nervøse for, at såfremt man giver mere end ét tilbud, så vil det skabe en vis træghed i hele systemet. Og det er jo ikke rigtigt, når man i JP København i dag kan læse, at en fremtrædende SF'er er citeret for at sige, at det ikke har betydning overhovedet, hvor mange tilbud den akut boligsøgende får. Selvfølgelig har det det. Selvfølgelig skaber det træghed i systemet, jo flere gange man får tilbudt en bo-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

lig. I hvert fald vil man få meget svært sagligt ved at fremhæve det.

For det andet er der ingen grund til at stikke folk blå i øjnene. Det er jo, som vi også har diskuteret det før, et meget begrænset antal boliger, vi i virkeligheden har til rådighed, og et begrænset antal boliger af en vis standard, og så at give lov til mere end ét tilbud ville være at stille folk i udsigt, at det første nej rent faktisk ville medføre en herskabslejlighed på Strandvejen, og det er jo ikke det, der er tale om her.

For det tredje er jeg faktisk blevet en smule overrasket over SF og Enhedslisten og faktisk en smule bekymret på begge partiers vegne ... (*Afbrydelse*). Nej, jeg ved, at du ikke synes, jeg skal være det, men det er jeg blevet nu, fordi jeg har gennemgået en række af de argumenter, som er givet for at sige nej til en bolig.

Og uanset hvad Helen Hedemann står og hævder heroppe, så er der jo sagt nej, fordi man som akut boligsøgende synes, der boede for mange fremmede i området. Og uanset om Helen Hedemann kan lide det eller ej, så må det jo være resultatet af det, man lægger op til fra SF's og fra Enhedslistens side.

For det fjerde vil det under alle omstændigheder være sådan, at man ikke bare får stukket en bolig i hovedet, som man så skal sige ja eller nej til. Det synes jeg borgmesteren udmærket har redegjort for. F.eks. er det jo fuldstændig tåbeligt, at moren med 3 børn, som er flygtet fra sin voldelige mand, skal placeres i samme opgang som den selv samme mand. Og det er jo rent faktisk heller ikke det, der er tilfældet i denne sag. Det er der jo taget hensyn til, og det bliver der taget hensyn til.

Til sidst vil jeg sige, at vi har altså at gøre med mennesker her, som af den ene eller den anden ulykkelige grund befinder sig i akut bolignød. Og befinder de sig i akut bolignød, så er det altså ikke Venstres opfattelse, at man kan gøre ret meget mere, og man kan ikke gøre ret meget andet end efter en tilbundsående drøftelse med den boligsøgende at anvise den bedst mulige bolig til vedkommende.

Naser Khader (B): Vi i Det Radikale Venstre mener også, at man skal have ret til at takke nej én gang, og derfor støtter vi SF's ændringsforslag. Vi mener samtidig, at forarbejdet skal være gjort godt nok, fordi hvis forarbejdet er blevet gjort godt nok, så er

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

der ikke behov for et andet tilbud.

Samtidig mener vi, at ansøgeren skal give en skriftlig begrundelse for afslaget, fordi de eksempler på afslag, vi har fået, har været mundtlige. Vi kunne godt tænke os, at de blev skriftlige.

Men vi støtter Alternativ 2.

Lars Hutters.(L): Egentlig er denne debat uhyre interessant, fordi det afgørende i denne sag er egentlig politisk-ideologisk: Skal systemet fungere betonagtigt, centralistisk? Eller skal der være valgfrihed og menneskeværdighed for mennesket?

Jeg tror ikke det er helt ligegyldigt, om der er valgfrihed. Jeg tror, at hvis man skal skabe og bevare respekten og kraften og dynamikken hos det enkelte menneske og familie, der kommer i akut nød, så er det fantastisk vigtigt, at der er respekt også omkring mennesker, der er i nød, og at der som noget naturligt i den måde, det håndteres på, er indbygget valgfrihed.

Så jeg synes, der må være et politisk-ideologisk valg, og jeg vil selvfølgelig anbefale alle dem, der går ind for, at der altid i den måde, vi håndterer sådan nogle situationer med menneskeværd på, skal være valgfrihed. Derfor vil vi også fra SOL's side stemme for Alternativ 2.

A. Benhaddou (D): CD støtter også forslaget om kun ét boligtilbud. Og det gør jeg, fordi der i disse sager som regel er tale om en gruppe mennesker, som vi kender i forvejen, og som f.eks. en sagsbehandler kender igennem et meget langt forløb, og jeg har tiltro til, at en sagsbehandler selv kan vurdere at placere vedkommende det bedste og det mest egnede sted.

Så derfor tror jeg ikke på den der med, at man bare giver et boligtilbud hen over hovedet på vedkommende, og så siger man: Det skal du sige ja til, ellers får du ikke det andet. Jeg tror simpelt hen – det ved jeg, det har vi fået oplyst af vores forvaltning – at der bliver tale om en gennemgående sagsbehandling. Det er ikke sådan, at man bare giver et boligtilbud lige ud fra luften.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Og med hensyn til Helen Hedemanns kommentar til borgmester Winnie Larsen-Jensen om, at boligmassen er forbedret, så skal vi jo huske på, at det ikke er mængden af boliger, der er forbedret. Det er boligkvaliteten, sådan som vi har talt om det. Der sagde Helen Hedemann, at det betyder, at der er mindre risiko for, at folk siger nej. Men man kan også vende det om og sige, at hvis boligmassen er blevet forbedret, så skulle det være nok med ét boligtilbud. Så man kan vende det, som man vil.

Med hensyn til De Radikales forslag om det skriftlige vil jeg sige, ja det kan da godt være, at det er en god ide, men jeg synes, at vi har nok af papir rundt omkring. Det vil ikke skabe andet end mere bureaukrati. Og det, en boligsøgende siger til sin sagsbehandler, kommer da på skrift hos sagsbehandleren, og det kan man gå ind som almindelig borger og få aktindsigt i. Jeg synes, at vi har nok af papir i de forskellige sager. Vi skal undgå alt for meget skrivi.

Hanne Nielsen (A): Det, der bringer mig herop, er fru Helen Hedemanns stædige fastholden i, at når man skal have anvist en bolig af sociale årsager og bliver skrevet op på en venteliste, så bliver man, hvis man siger nej til første tilbud, slettet af listen.

Jeg ved ikke, hvordan fru Helen Hedemanns begrebsverden er. Når man søger en bolig af sociale årsager, så er det en her-og-nu bolig, det handler om, og det er det, der er det vigtigste. Det er det, vi skal være i stand til at imødekomme.

Martin Geertsen (V): Det virker, som om både Lars Hutters og Helen Hedemann taler om nogle mennesker, som er utrolig ressourcestærke. Der er jo ikke tale om mennesker med særlig mange ressourcer. Hvis det var mennesker, som var drønende ressourcestærke, som havde overskud til at leve, hvad vi kan kalde »en almindelig tilværelse«, jamen så er jeg da helt sikker på, at de for det første overhovedet ikke ville ind i det her system, for det andet ikke kunne, men for det tredje, at de selv gik ud på det almindelige boligmarked og fandt sig en lejlighed eller en anden form for bolig.

Der er altså tale om mennesker her, som er utrolig resourcesvage, så det at tale om, at man kan give dem den store valgfrihed, ja det kan man godt, men det er ikke det,

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

der er behov for. Det, der er behov for, er en bolig her, og det er en bolig nu.

Men jeg skal sige til Lars Hutters, at jeg har bemærket hans principielle tilslutning til hele spørgsmålet om valgfrihed. Det vil jeg huske.

Ole Hentzen (C): Da vores ordfører på sagen ikke er til stede i øjeblikket, så har jeg lovet at sige et par ord, som skal siges i denne sag fra konservativ side.

Vi går som tidligere sagt ind for, at der skal være et andet tilbud også, altså at man skal have lov til at sige nej én gang. Det er jo det, der blev indgivet et konservativt ændringsforslag om, og det er det, som også er optrykt i forvaltningens indstilling som værende det, der nu skal være.

Når vi har drøftet byfornyelse på Vesterbro, og det har vi jo gjort til hudløshed i de sidste snart 10 år, så har det jo været alfa og omega, at vi ville forsøge at fastholde befolkningen i det boligmiljø, som den altid tidligere har kunnet færdes i og leve i. Når vi bygger ældreboliger, så synes vi også det er nødvendigt af miljømæssige årsager, at disse ældreboliger selvfølgelig opføres i de samme boligkvarterer, hvor de ældre har haft deres liv og deres levned og alle deres naboer. Det er jo gode formål, som vi forsøger at efterleve.

Og når man så læser de eksempler på afslag, som er optrykt på side 8 og 9, så er det jo også meget betegnende for en del af disse afslag, at disse familier siger nej til det tilbud, de har fået, fordi det ligger i en forkert bydel. De ønsker at bibeholde, hvis det er muligt, den tilknytning til bydelen, som de tidligere har etableret. Og det er da altid rart, at det af administrationen selv er dokumenteret ved de fremlagte forslag, for det er jo en bekræftelse af det, som mange gange tidligere har været fremført som dokumentation.

Så vi fastholder, at det afstemningstema, vi ønsker at støtte, er, at der skal være 2 tilbud.

Bente Møller (Ø): Det er Hanne Nielsen, der kalder mig på talerstolen. Hanne Nielsen sagde, at når man skulle have anvist en bolig på grund af sociale kriterier, så var det altid en akut situation. Det er ikke rigtigt. Der vil være andre situationer, hvor So-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

cialforvaltningen vil gå ind og indstille, at nogle skal særligt tilgodeses.

F.eks. når man har et forældrepar, der får et handicappet barn, som man kan forudse, at det kan de ikke blive ved med at bære rundt på. Det kan de godt, mens barnet er lille. Det kan de ikke, når barnet er stort. Derfor skal der findes en varig løsning på deres boligsituation, hvor de kan have de nødvendige hjælpemidler. Det er ikke en akut situation. Den slags er der nogle af, og det ved jeg er den slags sager, man sidder og arbejder med ude i socialforvaltningerne og indstiller.

Så vil jeg sige, at der er også nogle gange, hvor det, at man vil blive boende i samme bydel, er en god grund. Når man når til at få en bolig via de her kriterier i en anden bydel, måske i den anden ende af denne kommune, så er det jo ikke sikkert, at man automatisk får 2 daginstitutionspladser i den ende af kommunen, hvor man nu får anvist sin bolig. Og det kan være svært at få sin dagligdag til at hænge sammen, hvis man skal bevæge sig fra Sundbyvester til Husum – hvis det var dér, man boede før – og aflevere unger om morgenen, før man skal passe sit arbejde eller hvad man nu ellers er i gang med.

Den slags situationer synes vi er o.k.-grunde til, at man siger, at man ikke vil flytte fra sin bydel. Der er også nogle situationer, hvor vi siger, at det ikke er o.k. Der skal være mere end én mulighed.

Lars Hutters (L): Jeg tror, at der er nogle af os, der har måttet konstatere igennem en erfaring fra de sidste 15-20 år, at det ikke er godt for mennesket at blive systemafhængigt. Det kan have en tilbøjelighed til at passivisere og dræbe initiativet hos det enkelte menneske og familie.

Det er også derfor jeg ikke mindst i en sag som denne pointerer, at hvis man kommer i en akut bolignødssituation, hvad man kan have mange grunde til at havne i, ja så er det ikke mindst vigtigt, at man bevarer og bygger på, at der er menneskeværdighed.

Jeg tror, at det ville være fantastisk godt, at denne Borgerrepræsentation udsendte et politisk signal om, at ikke mindst for de ressourcetsvage, som indimellem måske kan føle en afmagts- og en overmagtssituation, hvor man bliver tromlet ned, til trods for at

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

systemet set ud fra vores synspunkt vil det bedste, er der indbygget en reel valgfrihedssituation, hvor man i hvert fald mindst én gang kan sige nej.

Jeg tror faktisk ikke, at man kan overvurdere selve den situation. Derfor er jeg selvfølgelig også lidt bedrøvet over Venstre, vil jeg da godt sige. Venstre, som ellers i så mange andre situationer pointerer valgfrihed, synes jeg netop her over for de ressourcetsvage, som ikke altid oplever valgfrihed, faktisk skulle stå stærkt på, at det er deres ideologi.

Jeg forstår selvfølgelig slet ikke Socialdemokratiet, men jeg forstår ikke, hvorfor Venstre iler Socialdemokratiet til hjælp i denne sag. Jeg synes, de skulle gøre ligesom de Konservative. Jeg synes, det er utrolig prisværdigt, hvad De Konservative gør. Og hvis Venstre ideologisk skulle gøre, ligesom de plejer at gøre, så skulle de naturligvis gå med i det flertal, der skal være omkring valgfrihed. Det burde være en naturlig sag ikke mindst over for de ressourcetsvage. Så jeg håber da stadig væk, at Venstre bekender sig til valgfrihed.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): O.k., det ser vi. Så er det Martin Geertsen for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Martin Geertsen (V): Jeg håber da ikke, at det er sidste gang Lars Hutters betræder denne talerstol og belærer Venstres gruppeformand om den liberale ideologi. Det vil jeg se frem til.

Det, som jeg synes Lars Hutters glemmer i denne diskussion og bliver ved med at glemme, er 2 ting.

For det første, at der altså fortsat er tale om folk i akut bolignød, og det er folk, som får anvist en bolig, efter at man har været en diskussion igennem med den pågældende socialmedarbejder, sagsbehandler. Man snakker tingene igennem og finder ud af: Hvor vil det være mest hensigtsmæssigt, at du får anvist en bolig, eller at du og din familie får anvist en bolig? Det er det, der er det centrale i denne her diskussion. Vi taler

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

om akut boligsøgende, som har brug for en bolig her og nu. Det er den ene ting.

Den anden ting er, at jeg er meget nervøs for at skabe træghed i systemet ved at give alt for mange valgmuligheder. Det drejer sig om at gøre systemet så smidigt som overhovedet muligt. Vi skal undgå det, som borgmesteren på et tidligere tidspunkt i aften berørte, nemlig tomgangsleje. Der må for guds skyld ikke stå nogen lejligheder tomme, når vi har en situation med nogle ressourcetsvage mennesker – og det er vi enige om at det er – som står og venter på en bolig. Det er det, der optager mig i denne sag. Det, der optager mig, Lars Hutters, er at være socialt ansvarlig.

A. Benhaddou (D): Jeg er skuffet på 2 områder.

For det første at SF med forslaget om 2 boligtilbud er med til at give borgere mulighed for at sige nej til at bo i et område, hvor der er fremmede. Det er højst betænkeligt, og det ved vi vil forekomme, og vi ved, at forvaltningen er kommet med oplysninger om, at en del af de ansøgere kommer med den holdning, at de ikke vil bo i et område, hvor der er for mange fremmede. Og det støtter SF. Derfor er jeg meget glad for, at Venstre melder ud, at det vil de ikke være med til. For godt nok går Venstre ind for valgfrihed, men de går ikke ind for valgfrihed til at sige ja til racisme, og det er jeg glad for.

Jeg er også lidt skuffet over De Konservative, som jeg ved har store erfaringer inden for boligområdet. Jeg havde håbet, at de ville samarbejde med os på det område. De Konservative ved udmærket godt, at boligsituationen i København er kritisk, og det her forslag er ikke kommet, fordi vi synes, det er lutter lagkage. Det er simpelt hen fordi boligsituationen er kritisk.

Som der står i forslaget, så bliver der altså tale om en gennemtænkt sagsforberedelse. Det er ikke bare noget, hvor man giver et boligtilbud til vedkommende. Det er en gennemgribende sagsforberedelse mellem sagsbehandleren og den boligsøgende. Der står endvidere:

»Hertil skal bemærkes: Bestræbelsen går på, at det som hovedregel kun bør være nødvendigt med ét tilbud, men« – husk at der står »men« – »at der naturligvis vil fore-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

komme tilfælde, hvor der indlysende skal gives et andet tilbud.«

Det synes jeg, at man bør læse i det her forslag.

Der er altså åbnet op for mulighed for det andet tilbud, når sagsbehandleren finder det nødvendigt. Det skal vi huske på. Og jeg har altså tiltro til, at vores sagsbehandlere inden for området selv kan vurdere situationen.

Helen Hedemann (F): Vi taler jo ikke om stor valgfrihed her. Vi taler om respekt for folk, som kan have nogle begrundelser for at sige nej til en anvist bolig, som vi andre måske ikke lige forstår.

Hr. Benhaddou siger, at SF mener, at folk også skal have ret til at bruge sådan et usagligt kriterium som at de ikke vil bo sammen med fremmede. Nej, Benhaddou, selvfølgelig mener vi ikke det, for det er jo et usagligt kriterium. Det er jo ikke et kriterium, man kan tillade sig at have. Man må da regne med, at hvis man siger nej efter sådan nogle kriterier, så kan man godt risikere at få anvist en bolig samme sted næste gang. Det tror jeg også udmærket folk er klar over.

Så vil jeg sige til Martin Geertsen – hvis han stadig væk er her – at jeg ved ikke rigtig, hvad Martin Geertsen mener med, at jeg ikke skulle have forståelse for, at det er ressourcetsvage folk, vi taler om. Det er jo det, vi taler om i en sag som denne. Det er selvfølgelig ikke ressourcestærke personer, de kommer jo ikke på samme måde i denne situation. Så jeg synes, det er at vende lidt op og ned på tingene.

(Kort bemærkning).

A. Benhaddou (D): Jeg vil bare spørge fru Helen Hedemann: Hvordan vil SF sørge for, at der kommer en plan for, hvordan man kontrollerer og siger nej til vedkommende, når vedkommende siger nej til at bo i et område, hvor der er for mange fremmede? Hvordan vil SF gøre det?

Borgmester Winnie Larsen-Jensen: Jeg tror ikke, at verden falder sammen, hvis Alternativ 2 bliver vedtaget.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Jeg tror til gengæld, at vi kan risikere at få et problem med at forklare de mennesker, som så får Alternativ 2, at det ikke er bedre. De kan oven i købet risikere, at den lejlighed, vi har til rådighed, er knap så god, set fra de menneskers side, som det, de har ønsket sig, eller som det, de sagde nej til, sidst de fik et tilbud ... (*Afbrydelse*). Jamen selvfølgelig kan man sige det til dem, men jeg synes, at det er en forkert indfaldsvinkel.

Men som sagt, hvis det er det, der bliver vedtaget, og hvis det er det, der skal forvaltes efter, så vil der blive forvaltet efter det.

Derfor er jeg også glad for, at udvalget var enig om, at det her skal evalueres om et års tid for at finde ud af, om det medfører tomgang, om det medfører træghed, om det medfører lejetab, fordi man ikke kan matche den rigtige bolig, og fordi der så er muligheden for at sige nej. Hvad sker der i den mellemliggende periode? Hvor skal folk bo? Skal de så bo på en hjemløseinstitution i den periode, hvor vi så kan have nogle problemer i forhold til børnene eller noget andet, som faktisk ikke har godt af at bo på en hjemløseinstitution, men man siger nej, fordi man måske oplever, at der er mulighed for at spille i lotteriet. Det glæder jeg mig til at se, hvis det er sådan det bliver, efter et års tid.

Men som sagt, jeg mener, at man skal lave den rigtige anvisning, den grundige anvisning, og at det selvfølgelig også, som Benhaddou citerede før, står som udgangspunkt. Selvfølgelig kan der ske fejltagelser. Det kan der, når man har med mennesker at gøre. Men jeg er faktisk bekymret for at give en automatretssikkerhed til det andet tilbud med den meget, meget lille marginal, vi har i forhold til de 1.700, som vi forventer. Det er under forudsætning af et bestemt fraflytningsmønster. Hvis fraflytningsmønsteret bliver ændret, så har vi færre boliger til rådighed, og så har vi endnu sværere ved at komme de mennesker i møde, som akut har brug for en bolig, fordi vi står i en situation, hvor vi har mulighed for at råde over en tredjedel af de almene boliger, der bliver fraflyttet.

Og hvis ikke vi kan anvise hurtigt og effektivt, så kan man være bekymret for som sagt, hvor vi så skal tilbyde de her mennesker en bolig, mens de venter på, at bolig nummer 2 bliver til rådighed. F.eks. hvis ønsket er, at det skal være på Vesterbro, så har vi ganske, ganske, ganske få boliger til rådighed til anvisning på Vesterbro. Der kan væ-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

re meget langt imellem, at der bliver en bolig til rådighed på Vesterbro. Derfor føler jeg, at man med denne situation kan være med til at skabe træghed og tomgang, hvor vi kan være i tvivl om, hvor folk er.

Men lad os nu se. Jeg glæder mig i hvert fald – eller ikke glæder mig, jeg siger, at verden ikke falder sammen. Jeg tror bare, man kunne have lavet det bedre, rigtigere og mere effektivt og binde sagsbehandlingen op på at være korrekt og omsorgsfuld og indsigtfuld i første omgang. Men den slags ting kan der jo måles på.

Naser Khader (B): Selvfølgelig accepterer vi ikke begrundelser, der ikke er rimelige. Sådan noget som »Vi vil ikke have boligen, fordi der bor for mange fremmede«, skal selvfølgelig ikke accepteres, det er klart. Begrundelserne skal være rimelige, for at man kan få et andet tilbud.

Og så skal jeg lige gøre opmærksom på, at principperne bag det sociale system er, at enhver afgørelse fra en sagsbehandler kan ankes. Det gælder f.eks. ved folkepension, og det må også gælde her, at enhver afgørelse kan ankes.

Apropos det skriftlige afslag mener jeg ikke, at det er os, der skal have det skriftlige afslag. De eksempler på afslag, vi har fået, har været mundtlige. Men jeg mener godt, man kunne forlange, at de er skriftlige, så de kommer ind i sagsakten. Så har man det i hvert fald på skrift, det mener jeg er vigtigt.

Derfor fastholder vi at støtte Alternativ 2 med SF's ændringsforslag. Og i øvrigt er vi også åbne over for evaluering om et stykke tid.

I øvrigt vil jeg spørge Dansk Folkeparti: Hvad mener I om den sag? I varetager jo de svages interesser, og det drejer sig jo om de svages interesser. Hvad siger I til det?

Borgmester Winnie Larsen-Jensen: Nu må Naser Khader lige finde ud af, hvad det er han er med til at stemme om, hvis han ikke vil acceptere et afslag. Sådan som jeg læser Alternativ 2, så har man ret til at sige nej ubegrundet, uden begrundelse. Men hvis nu begrundelsen er, at det er fordi man ikke vil bo i Akacieparken, fordi der er for mange fremmede, hvad så næste gang?

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Og den der med det skriftlige afslag. Det er faktisk ikke det, der står i Alternativ 2. Der står, at man har ret til 2 tilbud som en retssikkerhed, og det skal man bare have. Så skriftligt kan det ikke komme til at foreligge, medmindre Naser Khader stiller det som et forslag.

Og den med begrundelserne. Sådan ser jeg det ikke. Jeg ser, at man har ret til at sige nej én gang, og så har man ret til at få et nyt tilbud. Hvis ikke man tager det, så er der jo ikke noget at gøre ved det.

Men jeg tror ikke vi kan forpligte borgerne til at begrunde, om det er på grund af sorte eller hvide eller røde eller mangel på altaner eller udluftning eller voldelige mænd i området.

(Kort bemærkning).

Martin Geertsen (V): Det var de samme betragtninger, som også fik mig herop. Der står faktisk i Alternativ 2, at man har fået ét tilbud, og det har man ret til at sige nej til, og så kan man få ét tilbud til.

Jeg synes egentlig det ville have været fair over for os andre i hvert fald, at de, som støtter Alternativ 2, var kommet med et katalog over, hvad det er for nogle grunde, vi vil acceptere i forhold til at sige nej til Alternativ 1.

Og jeg mangler faktisk stadig væk Helen Hedemann her fra talerstolen fortælle mig ... du sagde på et tidspunkt, at du selvfølgelig ikke kunne acceptere – at Helen Hedemann selvfølgelig ikke kunne acceptere, at man sagde nej, fordi der boede for mange fremmede i området. Jamen det kan man altså ifølge Alternativ 2, uanset om Helen Hedemann vil det eller ej. Det er faktisk det, som både Naser Khader og Helen Hedemann skal tage stilling til nu.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg hørte Martin Geertsen bruge udtrykket »du«, men jeg gik ud fra, at det var i betydningen »man«.

A. Benhaddou (D): Jeg vil godt sige, at det er højst betænkeligt, at SF her forsø-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

ger på at få lokket Dansk Folkeparti over på sin side. Vi ved udmærket godt, at argumentet for Dansk Folkeparti er, at københavnernes eller dem, der får boliganvisning, skal kunne sige nej til at bo i et område, hvor der bor fremmede.

Derfor synes jeg, det er underligt, at SF siger ja til 2 tilbud og nej til kun ét tilbud. Som borgmesteren var inde på, er det sådan i det her forslag, at man kan sige nej uden at komme med noget som helst argument. Så der skal altså ligge en ændring i det her forslag, før man skal det.

Og det er ikke kun de fremmede. Vi kan også sige de handicappede. Vi kan også sige de røde. Vi kan også sige alle. Det er et forslag, hvor man siger, at folk skal kunne sige nej uden nogen som helst grund. Det er det, SF siger ja til, måske i samarbejde med Dansk Folkeparti, og det er højst betænkeligt.

Martin Günter (F): Det var såmænd kun det lille interessante spørgsmål om begrundelse, som fik mig til at melde mig. Jeg er da helt enig i, at man ikke som udgangspunkt kan bede folk om at begrunde det, hvis man siger, at de har mulighed for at vælge én gang mere. Men det vil da nok være dumt ikke at begrunde noget, for hvilke kriterier skal vi så gå frem efter for at give dem det andet tilbud? Jeg vil da tro, at en eller anden form for begrundelse vil de nok komme med pr. automatik.

Spørgsmålet om begrundelse bliver langt, langt mere alvorligt, borgmester Winnie Larsen-Jensen, i den situation, hvor man – det var også det, Benhaddou var inde på – siger, at det er indlysende, at der kan forekomme tilfælde, hvor der skal gives et ekstra tilbud.

Så siger Benhaddou, at sagsbehandleren må være den, der er bedst til at vurdere det. Jamen kære Benhaddou. I det her tilfælde skal der da gives begrundelser. Hvis nogle kan få 2 tilbud, men andre ikke kan, så vil det sige, at hvis kun 1 ud af 100 kan få 2 tilbud, men de 99 ikke kan få 2 tilbud, så kan de 99 kræve en begrundelse for, hvorfor de ikke kunne få et ekstra tilbud. Og det afslag på at få et ekstra tilbud, som de andre kan få, må de kunne anke efter det normale ankesystem. Det vil sige, at der skal ligge nogle klare regler for, hvem der kan få 2 tilbud og hvem der ikke kan.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Jeg tror nok, at vi herinde kommer ind i en problematik, som er fuldstændig uoverskuelig, når man kan sidde derude og give nogle 2 tilbud og andre ikke 2 tilbud. Dem, der ikke får det, skal have begrundelser, og det kan de så anke i systemet for at se, om reglerne er fulgt.

Det er meget nemmere med SF's forslag om, at alle kan få 2 tilbud. De har selvfølgelig ingen krav på at få noget, som er kvalitetsmæssigt bedre, men måske opfylder deres særlige behov eller deres særlige ønsker, som de så har givet udtryk for ved deres nej.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Nu lakker debatten mod enden, fornemmer jeg.

Karin Storgaard (A): Jeg vil da bare sige til Dansk Folkeparti, at det kan undre mig, at Dansk Folkeparti ikke går herop og fortæller, hvad deres holdning er, specielt da jeg fornemmer, at man har ændret sin holdning til sagen, idet man i udvalget 2 gange har stemt for, at der skulle være ét tilbud. Jeg synes, det er utroværdigt af Dansk Folkeparti, at man ikke går op og argumenterer for, hvorfor man pludselig har ændret holdning.

(Kort bemærkning).

A. Benhaddou (D): Det kunne godt være, at Dansk Folkeparti ikke vil komme herop og fortælle os noget som helst, fordi de har indgået en baghåndsaftale sammen med SF. Det er gjort nemmere for folk til at sige nej til at bo sammen med de fremmede. Det er det, SF har gjort nemmere. Tak.

Aage Pedersen (O): Vi har godt nok ændret holdning i Dansk Folkeparti, men det er efter meget nøje overvejelse, da vi mener, at 2 tilbud må være rigeligt for at undgå den store tomgangshusleje, der ellers ville blive. Der bliver fra kommunal side kun skrevet til én ansøger og givet ét tilbud, og så går der 8 eller 14 dage, inden kommunen

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

får svar og skal skrive til en ny. Jeg har selv været ude for det samme boligproblem. Derfor må vi ændre det.

Borgmester **Winnie Larsen-Jensen**: (*Mikrofonen afbrudt*) ... Aage Pedersen. Det er jo konkret sagsbehandling, det er ikke en venteliste som de 50.000, der står på venteliste til de almene boliger, hvor man har en anciennitet.

Dette er en konkret vurdering: Hvem trænger mest, hvem står i en akut situation? De skal selvfølgelig have først, og det skal matches. Så det er ikke en venteliste, hvor man køber sig en ret, så man langsomt nærmer sig tilbuddet og tilbuddets dag, og så har man et eller andet ventelistenummer.

Det er en social anvisning til mennesker i nød. Det er ikke den almindelige almene boligventeliste, det er slet ikke en venteliste. Det er konkret, individuel sagsbehandling for mennesker i nød, kvinder der er blevet tævet sønder og sammen af deres mænd, som står i et akut problem. Det er den slags tunge problemer, vi skal anvise til.

Og det er ikke noget med, at man har en anciennitet, som man kan få indfriet på et eller andet givet tidspunkt og dermed har nærmest en forventning om, at man har et retskrav på et tidspunkt, når man er kommet tilstrækkelig højt op på listen.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Så en lille kort bemærkning til Lars Hutters.

(Kort bemærkning).

Lars Hutters (L): Det var borgmester Winnie Larsen-Jensens bemærkning om, at det var en konkret, individuel behandling.

Jamen den er ikke individuel, kære fru borgmester, når man ikke har en reel mulighed for at bevare sin menneskeværdighed og respekt, og man ikke har en reel mulighed for at sige nej i første omgang, hvis ikke tilbuddet er godt nok. Så er det altså ikke individuelt. Og det er disse ideologiske politiske forskelle, der gør sig gældende i denne debat.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): O.k., borgmester Winnie Larsen-Jensen for en lille kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Borgmester **Winnie Larsen-Jensen**: Hvor er så den menneskelige respekt, hvis boligtilbud nr. 2 heller ikke er godt nok?

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Der er ikke ... undskyld, Ole Hentzen har bedt om ordet – og det er en rigtig bemærkning.

Ole Hentzen (C): Det viser jo hele forskellen i opfattelsen af denne sag. Borgmesteren mener, at der er nok respekt, hvis det tilbud, borgmesteren giver, er det eneste. Og vi andre siger altså, at det er menneskenes respekt, der tæller mest. Menneskene er dem, der er klienter, og de skal altså have lov at sige nej.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Der er ikke flere, der har begæret ordet i denne sag, og jeg har en fornemmelse af, at der skal stemmes – det er godt set.

Vi vil stemme sådan, at der først stemmes over udvalgsflertallets indstilling, nemlig Alternativ 1. Hvis det bliver vedtaget, ja så er det vedtaget. Hvis det ikke bliver vedtaget, så bliver det Alternativ 2 og, går jeg ud fra, med den af Helen Hedemann foreslåede tilføjelse ... (*Afbrydelse*). Jeg vil mene, at det mest korrekte er at foretage afstemning om det, der er udvalgsflertallets indstilling ... (*Afbrydelse*). Så må jeg bede om, at man i udvalgene sørger for, at det ikke fremgår, hvis der er en indstilling, Jens Kjær. Det fremgår af indstillingen, at der er et flertal i udvalget, der peger på Alternativ 1, og det er sådan set indstillingen.

Der er stillet et ændringsforslag af Helen Hedemann, der går på, at det 2. »at« i Alternativ 1 bringes til afstemning, når der stemmes om Alternativ 2. Derfor vil jeg fastholde, at det er rigtigt at stemme om Alternativ 1 først.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

27) 206/98

28) 214/98

29) 231/98

Borgmester **Søren Pind**: Fra mødet den 23. april indstiller Bygge- og Teknikudvalget, at Borgerrepræsentationen tager til efterretning, at Bolig- og Byministeriet har afvist at anbefale en lovændring, der skulle muliggøre nedlæggelsen af Tilskudsdeklarationsudvalget.

Der er så sket det siden dengang, at vi er blevet bekendt med, at Keld Albrechtsen og Frank Aaen fra Enhedslisten i april 1998 har fremsat et forslag til ændring af lov nr. 196 af 4. juni 1964 om frigørelse fra visse tilskudsbestemmelser. Dette lovforslag skal ifølge Bolig- og Byministeriet førstebehandles den 29. april 1998.

Lovforslaget går ud på, at alle Tilskudsdeklarationsudvalgets midler skal tilfalde kommunen, hvis dette udvalg nedlægges. Ifølge lovforslagets bemærkninger forekommer det ikke rimeligt, at udvalgets midler skal deles med staten, hvis udvalget nedlægges, og i bemærkningerne anføres det desuden, at nedskæringen af byfornyelsesmidlerne i forbindelse med finansloven for 1998 er et eksempel på udsultningen af boligområdet, hvorfor en overførsel af Tilskudsdeklarationsudvalgets midler kan være med til at lukke et par dybe huller i kommunen.

Når jeg siger dette, er det sådan set ikke for at bidrage så meget til debatten. Det er

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

blot for at gøre medlemmerne her i salen opmærksom på, at der altså er et sådant udvalg. Det er ikke fordi der skal ændres på indstillingen, men som borgmester for området føler jeg en forpligtelse til at sikre, at medlemmerne, når de skal tage stilling til en sådan sag, har det fulde oplysningsgrundlag.

Mikkel Warming (Ø): Det er altid rart med gratis reklame, og vi takker borgmesteren for den venlige oplæsning af vores folketingsgruppes lovforslag angående det her.

Jeg skal bare sige, at jeg har en masse kopier med, jeg vil give til diverse ordførere for Bygge- og Teknikudvalget, så man kan gå til sine folketingsgrupper og bede dem om at stemme for det, så vi kan få nedlagt det plad af et udvalg og få de penge over i kommunen.

30) 230/98

Jens Kjær Christensen (Ø): Det kan synes som et meget uskyldigt forslag at begynde at opkræve 25 kr. af borgere, som ønsker at få udleveret en lokalplan. Nu forholder det sig således, at lokalplaner er noget, vi har vedtaget herinde i Borgerrepræsentationen, og som jo pålægger borgerne visse rammer for deres udøvelse.

Det forekommer os, at det er et besynderligt sted at starte med at pålægge bruger-afgifter – det er jo faktisk det, der er tale om – for på en eller anden måde at tjene nogle penge. Der står også så sødt her i indstillingen, at der ikke i medfør af anden lovgivning er noget til hinder for, at man opkræver penge. Det er jo meget interessant at vide, men hvad er det egentlige argument for at gå over til at opkræve gebyr, hvor der hidtil – Morten, undskyld, og Lubna – ikke har været opkrævet gebyr? Under arbejdet i Bygge- og Teknikudvalget – Lubna, du må tale lidt højere ...

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Der er ikke nogen grund til at Jens

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Kjær råber til de pågældende medlemmer, men jeg må henstille til de 3 pågældende medlemmer, at de enten skruer meget ned eller lytter til, hvad der foregår på talerstolen.

Jens Kjær Christensen (Ø): De lægger slet ikke mærke til noget som helst. De ved sikkert ikke, hvor de er i øjeblikket. Men det er Borgerrepræsentationen, vi befinder os i.

Bortset fra det er det eneste argument, jeg har hørt for, hvorfor man pludselig skulle indføre betaling, at der har været en tendens til at ejendomshandlere, -mæglere, i større udstrækning kommer og beder kommunen om at få nogle planer og så åbenbart bruger dem i forbindelse med deres salgsarbejde eller i forhold til eventuelt kommende kunder.

Det kan næppe være årsagen til at indføre en generel betalingsordning for alle kommunens borgere, at man mener, at kommunens borgere i for høj grad har benyttet sig af den mulighed at gøre sig bekendt med, hvad Borgerrepræsentationen har vedtaget inden for planområdet, helt konkret lokalplanområdet. Det kan næppe kritiseres. Jeg har ikke – og jeg har været henne og kigge i mappen endnu en gang – set tal, der dokumenterer en eller anden type stigning i forhold til de almindelige borgeres brug af denne ordning.

Så jeg opfatter kun, at man er ude på at tjene nogle penge på et område, hvor der efter vores mening burde være total frihed for borgerne til at få det nødvendige materiale, som vi har besluttet her i kommunen.

Jeg har lavet et *ændringsforslag*. Det letteste er selvfølgelig bare at stemme det her ned, men jeg vil godt tage højde for, hvis det er sådan, at der eksisterer nogle erhverv, som i urimelig grad simpelt hen henter materiale her i kommunen. Det kan ikke være meningen, at borgerne skal betale for det, vel? Nej, siger vi.

Så derfor har jeg lavet et forslag, der består af 2 »at«'er. Det første er, at der ved udlevering af optrykte lokalplaner til ejendomshandlere, -mæglere og lignende, jeg ved ikke, så har jeg kaldt dem erhverv, men det er lidt svært, og så kommer der et komma – som til brug for deres erhvervsudøvelse anvender lokalplaner, opkræves en afgift på 25

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

kr. pr. stk. Plus det næste »at«, at det undersøges, om omtalte køb og salg af lokalplaner med fordel kan placeres i KKB's Erhvervsservice. Til dem, der ikke skulle vide, hvad det er, kan jeg sige, at det er Københavns Kommunes biblioteksvæsen's Erhvervsservice.

Det spurgte jeg faktisk om under udvalgsbehandlingen, men det fremgik ikke af det notat, der kom senere, det havde man faktisk glemt at undersøge. I dag har vi så Kultur- og Fritidsudvalgsmøde, og der kan medlemmerne og borgmesteren – der bliver nikked, det er godt – sige, at jeg stillede samme spørgsmål: Ville der være noget galt i, at Erhvervsservice faktisk stod for denne formidling? Og svaret fra biblioteksvæsenet var klart: Nej, det er der ingen problemer i.

Så jeg synes, det ville være ganske logisk, at hvis man kan påvise, at kommunens budgetter er ved at falde på grund af ejendomshandlere og -mæglere, der skal have udleveret lokalplaner, ja så ordner vi den over den Erhvervsservice, som vi har i kommunen i forvejen.

Det er de to ændringsforslag, værsgo.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Og hvis jeg bliver oplyst om, hvilket kommateringssystem, der anvendes, så skal jeg checke, om det er rigtigt. Dette forslag indgår i de videre drøftelser.

Jens Johansen (F): Ja, vi er jo en erhvervsvenlig kommune i København. Jeg ved ikke, hvorvidt der er gebyrer på andet materiale, som stilles til disposition for erhvervslivet, indeholdende oplysninger om kommunens planer og forhold. Det kan Jens Kjær vel svare på omkring bibliotekernes Erhvervsservice. Jeg kan ikke erindre, at det er tilfældet.

Det fremgår ikke af indstillingen, at vi i SF tager forbehold over for dette forslag, af den simple grund, at jeg på det udvalgsmøde, hvor sagen blev behandlet endeligt, den var blevet forbehandlet, var sygemeldt. Men jeg vil gerne meddele herfra, at vi altså stemmer imod dette her, og at vi i det hele taget mener, at denne slags takstfastsættelser hører hjemme i forbindelse med budgetvedtagelsen, som er i oktober.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Denne her sag bør derfor tages af dagsordenen og afvente vedtagelsen af Budget 1999. Vi er ikke i tvivl om, at man naturligvis kan opkræve gebyrer af denne karakter, hvis det er det, man vil, men vi får jo ikke forskellige takster dryssende ud over hele året, så denne sag må altså afvente budgetvedtagelsen efter vores opfattelse.

Bente Frost (V): Jeg tror ikke, at der er noget særligt erhvervsfjendtligt i det her forslag. Det er simpelt hen udtryk for en frustration, som vi fik at vide på udvalgmødet, over det enorme arbejde og den udgift, det er for Plan- og Ejendomsdirektoratet at sørge for, at disse lokalplaner bliver trykt i det oplag, der ønskes af det offentlige.

Og så er jeg altså ikke helt enig med hverken hr. Jens Kjær Christensen eller hr. Jens Johansen i, at der ikke er andre servicier i Københavns Kommune, der koster penge. Jeg mener, at når erhvervslivet skal have fat i adresser i Folkeregisteret, skal de betale, så vidt jeg husker også 25 kr. for hver oplysning de henter i Folkeregisteret. Jeg synes egentlig det er rimeligt, at man betaler for noget, som er en udgift for kommunen, og denne ting er en direkte udgift for kommunen.

Selvfølgelig kan Erhvervsservicen i KKB rekvirere det som service for de erhvervs kunder, de har, men det behøver ikke at betyde, at de ikke opkræver de 25 kr. af den kunde, der kommer.

Jeg synes, det er et rimeligt forslag, at kommunen får dækket de her udgifter. Jeg tror, man kan sige, at det kan være rigtigt, at sådan nogle ting skal vedtages ved budgettet, men så vidt jeg ved, sidder alle afdelinger og udarbejder budgetter nu, og hvis det bliver godkendt her i aften, at man laver det her forslag, så kan det jo indgå i Bygge- og Teknikforvaltningens budget for 1999. Der står ikke nogen dato på, hvornår det skal træde i kraft.

Men jeg vil i hvert fald anbefale forslaget.

Borgmester H. Thustrup Hansen: Jeg vil sige, at i min tid som skatte- og registerborgmester var jeg tit oppe på denne talerstol og tale for, at når Folketinget gav mulighed for gebyrer, så skulle vi gennemføre det.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Og det gælder rent faktisk på alle de områder, som Bente Frost var inde på her, at vi tager maksimalgebyrer. Det er fordi der er specielle grupper, der har en interesse i at hente ind i storformat bestemte oplysninger, og så er det vel rimeligt, at kommunen tager sig betalt for denne særlige ydelse. Hvis man søger hjælp hos advokater og andre, så er der jo også tale om, at man skal betale for det.

Så jeg synes, det er en god ide, at man tager denne begrænsede brugerbetaling på området her. Det er i god overensstemmelse med det, som har været flertallets holdning her i Borgerrepræsentationen igennem mange år, at når der er mulighed for at tage gebyr for ting, som specielle grupper af mennesker har interesse i, så gør vi det.

Jens Kjær Christensen (Ø): Jeg var lidt skuffet over Thustrup Hansens kommentar her til sidst om, at der er en speciel gruppe mennesker, som er interesserede. Og det var åbenbart ejendomshandlerne stadig væk. Vi har ikke hørt om andre grupper. Ud over borgerne i almindelighed er det ejendomshandlerne, som er særlig interesserede i at rekvirere lokalplaner.

Jeg har lyttet med omtanke til alle de vigtige argumenter, der er kommet her. Der har ikke været et eneste fornuftigt om, hvorfor borgerne nu skal til at betale penge for at få udleveret en lokalplan. Der har været synspunkter omkring, når erhvervslivet ønsker at rekvirere lokalplaner.

Jeg vil gerne på Enhedslistens vegne, for at der ikke skal gå mudder i denne sag, vise vores store venlighed og erhvervsvenlighed og dermed selvfølgelig trække forslagene. Men det er selvfølgelig under den klare forudsætning, at man så stemmer det forslag ned, der ligger tilbage, at alle, både erhverv og borgere, skal betale 25 kr. Nu skal der være sammenhæng i det her.

Så derfor: Vi skal stemme forslaget ned, som det ligger, og så vil jeg selvfølgelig med glæde trække det her forslag, og alle kan forstå det og vil støtte det.

Jeg vil gerne have, at der kommer en socialdemokrat op og forklarer, hvorfor det er rimeligt, at borgerne nu skal betale 25 kr. for at få udleveret en lokalplan. Jeg vil have det at vide. Der er ikke nogen, der selv har følt sig kaldet til at komme op og forklare

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

det, men det synes jeg, at offentligheden i hvert fald skriftligt har et vist krav på. Og også Søren Pind vil jo nok gerne forklare lidt om, hvorfor Venstre mener, at det er godt at indføre brugerbetaling på dette område.

Jens Johansen (F): Altså vi har et problem med det her forslag, som det foreligger, nemlig at det omfatter alle. Hvis borgerne skriver ind og anmoder forvaltningen om oplysninger om, hvilke planforhold der gælder for et givet område, så er det forvaltningens forpligtelse – nu vil jeg ikke bruge slemme ord her i dag – at oplyse borgerne om det. Og så må det vel være naturligt at vedlægge en lokalplan enten i den vedtagne form eller det lokalplanforslag, som måske er til høring. Jeg synes, at vi har et problem her.

Jeg kan godt se Enhedslistens argumentation. Vi kan da også godt støtte den opfattelse, som Enhedslisten har, nemlig at vi indsnævrer det her til ganske bestemte mindre erhvervsgrupper, som en masse og i stort format – hvad jo også er det, der er Thustrups anfægtelse – bestiller lokalplaner.

Men vi kan altså ikke deltage i en beslutning, som gebyrbelægger det, som egentlig er kommunens forpligtelse, nemlig at informere borgerne om de forhold som gælder i kommunen, også de planforhold, som gælder.

(Kort bemærkning).

Borgmester H. Thustrup Hansen: Jeg er bange for, at vi kommer i strid med forvaltningslighedsprincippet, hvis vi siger, at nogle kan få det gratis og andre kan ikke få det gratis.

Hvis det er sådan, at man skal lave et register nu over ejendomsmæglere og andre med et antal personer, som på deres vegne kan opkræve gratis, er det vel noget bureaukrati, som heller ikke er rimeligt, hvis det altså overhovedet er lovmedholdeligt.

Bente Frost (V): Jamen jeg synes, at hvis man laver differentierede regler, hvad jeg er meget modstander af, så kommer man jo ud for, at ejendomsmæglerne bare bruger private til at gå ind og hente de lokalplaner, og så er det gratis.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

Og så vil jeg gøre opmærksom på, at den private bruger har jo altså muligheden for at gå på biblioteket, og i referaterne fra Borgerrepræsentationen står lokalplanerne optrykt. Så det kan lade sig gøre at læse dem dér uden at betale for det.

Og med hensyn til de andre gebyrer, vi har her i kommunen, erindrer jeg ikke et eneste, heller ikke i Folkeregisteret, hvor der er et differentieret gebyr for, om en privat søger en oplysning eller en erhvervsdrivende søger en oplysning.

Jens Kjær Christensen (Ø): Det ligner jo ikke Socialdemokratiet at være så stumme, som de er i denne sag. Men vi glæder os stadig væk til at høre, hvad Socialdemokraterne egentlig mener, hvad deres bevæggrund er for at stemme for, at borgerne skal betale 25 kr. for materiale, de hidtil ikke har betalt noget for.

Jeg vil gøre opmærksom på, at under sagsbehandlingen erindrer jeg og Mikkel Warming ikke, at vi har set ét økonomisk tal eller én opgørelse i antal af, hvor mange eksemplarer det handler om.

Der er intet forhold i denne diskussion overhovedet, og jeg synes et eller andet sted den er tyndbenet, for jeg er klar over, at når Socialdemokraterne – de kan jo godt lide at gå på talerstolen – ikke kommer herop, så er det fordi det er en grumme dårlig sag.

Enhedslisten er altid klar til at hjælpe Socialdemokratiet, og det ved de. Så nu kommer hjælpen her i sidste øjeblik, idet jeg ved forhandlingernes afslutning foreslår sagen tilbagevist til Bygge- og Teknikudvalget.

31) 229/98

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg har en fornemmelse af, at der er en vis imødekommenhed i forhold til forslaget.

Jens Kjær Christensen (Ø): (*Mikrofonen afbrudt*) ... forslaget skulle være imø-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 23. April 1998

dekommet, men nogle, også nogle af de nye medlemmer, må have bemærket, at det er forbavsende mange underskrifter, der er på forslaget. Det var næsten halvdelen af den gamle Borgerrepræsentation, så vidt jeg husker. Der var en vis vægt bag det. Så derfor kunne man jo forvente, at der virkelig var kommet noget ud af denne sag. Men man skal overraskes mange gange her i tilværelsen. Der skal altså mere til end lidt over halvdelen af denne forsamling.

Der er kommet en redegørelse ud af det. Man kan ikke se den her i papirerne i virkeligheden, man må gå over i mapperne. Og hvis man går over og kigger i mapperne, så bliver man såmænd ikke så meget klogere.

Kommunen kører videre på bedste beskub. Der sker nogle små ting hen ad vejen. Det, der er det afgørende, er, at dér hvor det påpeges, hvor kommunen faktisk kan sætte ind, er der ikke truffet beslutninger. Så det ligger selvfølgelig, må vi opfatte det, som en del af de videre budgetforhandlinger. Hvis man vil satse på at ændre nogle af de eksisterende bilers udstødning her i kommunen, ja så kan det ske på forskellige leder og kanter, men investeringer, ja det kræver det altså.

Med disse ord vil vi ikke foreslå, at vi skal stemme om den, for det er næsten håbløst. Men lad være med at blive fanget af de mange navne.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Men det er muligt, at det sker nu. Johannes Nymark har ordet.

Johannes Nymark (A): Stilfærdigt sagt er det jo rigtigt, at emnet er vigtigt. Og vi har i hvert fald i gruppen drøftet, at vi synes godt, at man i kommunen kunne være noget mere aktiv med hensyn til anskaffelse af elbiler. Det er en meget konkret ting, hvor man kan give en markering, i stedet for sådan lidt lakonisk at sige, jeg tror, det er 50, vi har nu. Men altså gøre en indsats dér, så man virkelig viser flaget. Det vil vi gerne se.

(Afbrydelser).

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 23. April 1998**

32) 238/98

33) 239/98

Tillægsdagsordenen1) 241/98

Dørene lukkedes kl. 21.??

34) 220/98

Mødet sluttede kl. 21.45